

Archeologienota
Verslag van Resultaten
bureauonderzoek: 2019D39

Sint-Kruis – Damse Vaart Zuid

Ann Van Baelen
Pieter Laloo

Colofon

Project: Sint-Kruis – Damse Vaart Zuid

Uitvoerder:
GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Ann Van Baelen & Pieter Laloo

© 2019 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of
aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden
onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch,
door fotokopie, zonder toestemming van Ghent
Archaeological Team bvba.

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	ii
Inleiding	iii
Verslag van Resultaten	1
1. Bureauonderzoek [BO]	1
1.1 Beschrijvend gedeelte	1
1.1.1 Administratieve gegevens (Figuur 1-Figuur 4)	1
1.1.2 Onderzoekskader	3
1.1.2.1 Door initiatiefnemer geplande werken en bodemingrepen	3
1.1.2.1 Criteria voor de noodzaak van een archeologienota	9
1.1.3 Onderzoeksopdracht	9
1.1.3.1 Archeologische voorkennis	9
1.1.3.2 Vraagstelling met betrekking tot het onderzochte gebied	9
1.1.3.3 Randvoorwaarden	9
1.1.4 Werkwijze en strategie van het onderzoek	9
1.2 Assessmentrapport	11
1.2.1 Landschappelijke situering	11
1.2.1 Controleboringen	25
1.2.2 Historisch cartografische situering	29
1.2.3 Archeologische situering	31
1.2.4 Interpretatie – datering onderzoeksgebied	50
1.2.5 Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed	50
1.2.5.1 Gemotiveerde tekstuele verwachting	50
1.2.5.2 Zones waar geen erfgoed aanwezig is of verwacht wordt	52
1.2.5.3 Zones waar archeologisch erfgoed vastgesteld is of verwacht wordt	52
Bibliografie	53
BIJLAGE	54
Samenvatting	57

INLEIDING

De opdrachtgever plant in de deelgemeente Sint-Kruis (gemeente Brugge, provincie West-Vlaanderen) ter hoogte van de Damse Vaart-Zuid 75 in een projectgebied met een omvang van ca. 0.4 ha een aantal bodemingrepen in het kader van de bouw van een nieuwe dierenartsenpraktijk. Deze ingrepen bestaan uit de sloop van twee bestaande gebouwen, de uitbreiding met een nieuwe vleugel van een derde bestaand gebouw en de aanleg van verschillende parkeerzones. Deze bodemingrepen overschrijden de criteria opgesteld door het agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid en conform de huidige regelgeving¹ is daarom een archeologisch vooronderzoek vereist dat resulteert in de opmaak van een archeologienota. Ghent Archaeological Team (GATE) werd door de opdrachtgever aangesteld voor de uitvoering van dit vooronderzoek en de opmaak van deze archeologienota.

Een archeologienota vormt, na aktename door de bevoegde instantie, de eindfase van het archeologisch vooronderzoek tenzij gekozen wordt voor een vooronderzoek in uitgesteld traject. De doelstellingen van een archeologienota zijn een overzicht te bieden van de resultaten van de uitgevoerde onderzoekshandelingen binnen dit traject en een inschatting te geven van de waarde van het aangetroffen archeologisch erfgoed, inclusief een wijze voor de omgang daarmee. Het Verslag van Resultaten dat in onderhavige tekst uit de doeken wordt gedaan, vormt het eerste deel van de archeologienota, beschrijft het uitgevoerde vooronderzoek, en biedt inzicht in de uitvoeringswijze en resultaten van het onderzoek en in het wetenschappelijk potentieel en de betekenis van de archeologische resten in het projectgebied. Het vormt de basis voor de uitwerking van een Programma van Maatregelen dat in een tweede, afzonderlijk deel van de archeologienota verder wordt toegelicht.

Dit Verslag van Resultaten omvat de resultaten van een bureauonderzoek (inclusief enkele controleboringen) waarin alle gekende of ontsloten informatiebronnen naast elkaar worden geplaatst en met elkaar worden geconfronteerd. Op basis van deze resultaten wordt een vrijgave van de gronden geadviseerd.

¹ Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en Het decreet houdende de wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 naar aanleiding van de ex-post evaluatie.

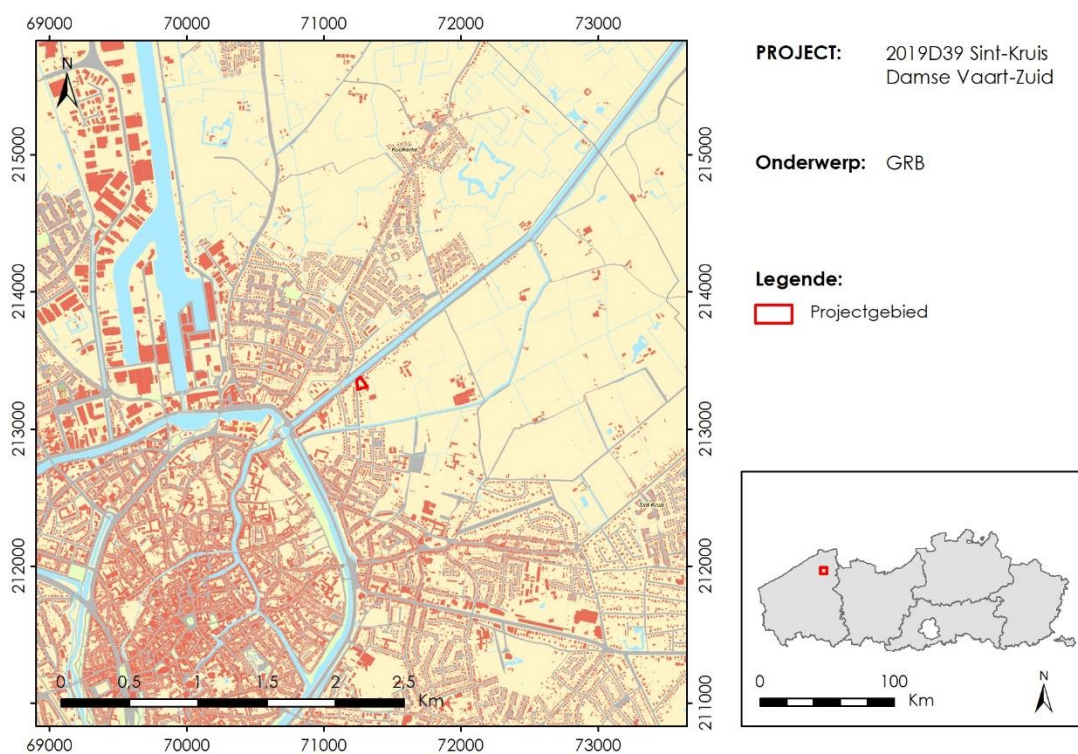
VERSLAG VAN RESULTATEN

1. Bureauonderzoek [BO]

1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens (Figuur 1-Figuur 4)

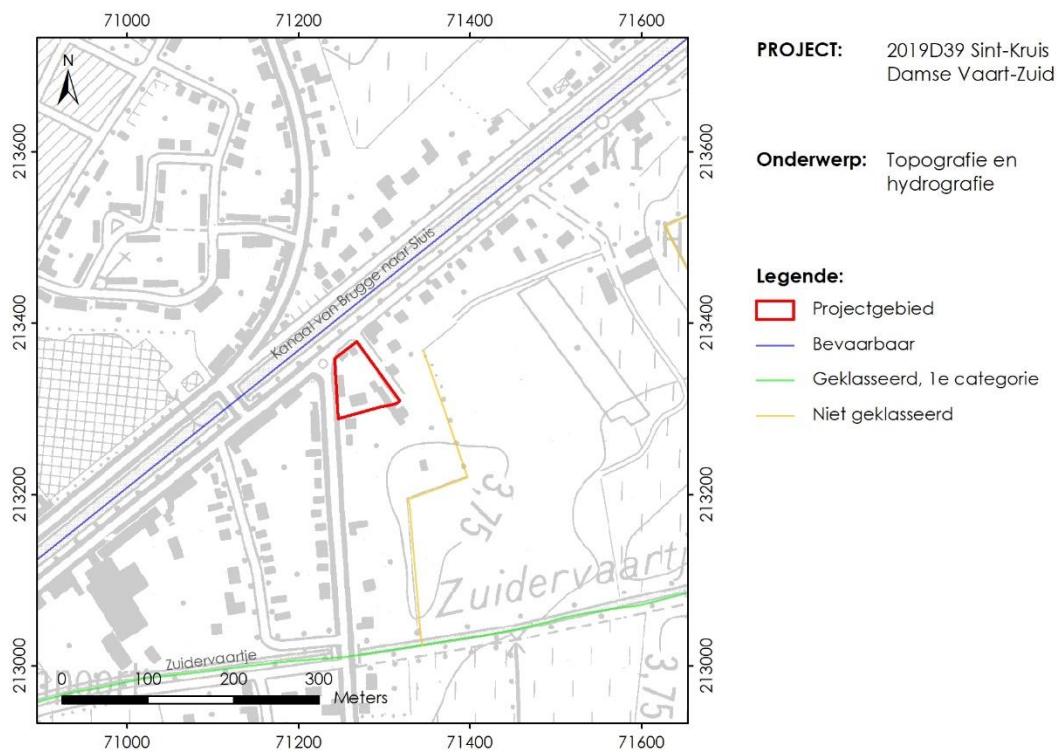
Projectcode	2019D39			
Erkend archeoloog	GATE [OE/ERK/Archeoloog/2015/00073]			
Locatiegegevens	Gemeente		Brugge	
	Deelgemeente		Sint-Kruis	
	Adres		Damse Vaart 75	
	Toponiem		n/a	
Bounding box (Lambert EPSG:31370)	X1	71241,775	X2	71317,775
	Y1	213288,874	Y2	213378,764
Kadastrale gegevens	Gemeente		Brugge	
	Afdeling		18	
	Sectie		C	
	Perceelsnummer(s)		440X en 441R	
Betrokken actoren / specialisten (+ functie)	Ann Van Baelen (archeoloog) Pieter Laloo (erkend archeoloog)			
Externe advisering	Geen			

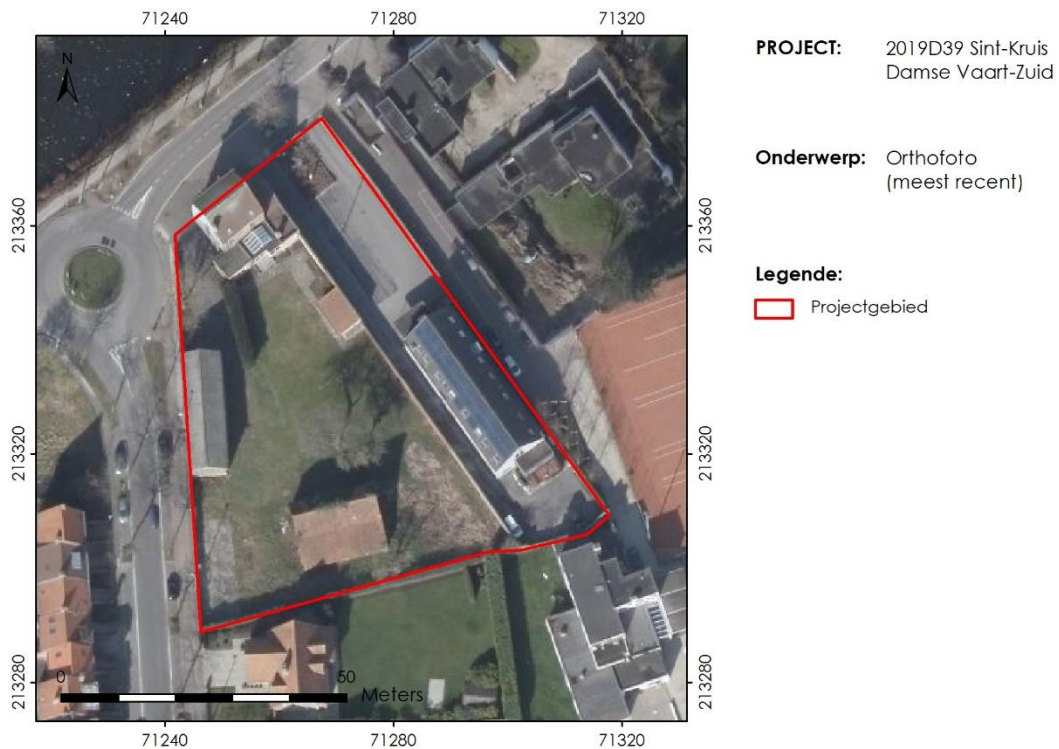
Figuur 1: Ligging van het projectgebied (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

Figuur 2: Het projectgebied ten opzichte van de kadasterkaart (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

Figuur 3: Het projectgebied ten opzichte van de topografische kaart (1991-2008; bron: Geopunt / Nationaal Geografisch Instituut) en de Vlaamse Hydrografische Atlas.

Figuur 4: Het projectgebied ten opzichte van de meest recente orthofoto-opname (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

1.1.2 Onderzoekskader

1.1.2.1 Door initiatiefnemer geplande werken en bodemingrepen

In de deelgemeente Sint-Kruis (gemeente Brugge, provincie West-Vlaanderen) plant de opdrachtgever in een projectgebied met een omvang van ca. 0.4 ha een aantal bodemingrepen in het kader van de bouw van een nieuwe dierenartsenpraktijk.

Deze omvatten (1) de sloop van twee bestaande gebouwen, (2) de uitbreiding van een derde bestaand gebouw met een nieuwe vleugel en (3) de aanleg van verschillende parkeerzones (Figuur 5-Figuur 10).

- In het projectgebied bevinden zich momenteel vijf gebouwen: vier gebouwen zijn gelegen op perceel 441R, terwijl één gebouw zich bevindt op perceel 440X. De gebouwen aan de westelijke rand (ca. 20 x 7 m; 143.41 m²) en zuidelijke rand (ca. 15 x 12 m; 177.27 m²) van perceel 441R zullen worden gesloopt vooraleer de bouwwerken van start gaan.
- Het gebouw (ca. 30 x 10 m; 291.54 m²) dat zich momenteel in het zuiden van perceel 440X bevindt, blijft behouden en wordt in westelijke richting uitgebreid door toevoeging van een nieuwe vleugel met een oppervlakte van 268.37 m² (Figuur 5: 1-2). De totale oppervlakte zal, na uitbreiding, 559.91 m² bedragen. De locatie van de nieuwe vleugel overlapt deels met de locatie van het te slopen gebouw aan de zuidrand van perceel 441R. De nieuwe vleugel zal niet beschikken over een afzonderlijke kelderverdieping.

Doorgaans bevindt de basis van de gelijkvloers van deze nieuwe vleugel zich op 0 m, maar omwille van variaties in het verloop van het maaiveld kan deze basis zich

lokaal op -0.35 tot -0.50 m onder het maaiveld bevinden (Figuur 9-Figuur 10). De fundering van deze nieuwe vleugel zal waarschijnlijk bestaan uit een algemene funderingsplaat met vorstranden of een fundering met valse putten tot op -3.00 à -3.50 m onder het maaiveld.

In de noordwestelijke hoek van deze nieuwe vleugel wordt een lift voorzien. De bijbehorende liftput is ca. 3.23 m² groot en ca. 100 cm diep. Deze standaarddiepte kan echter gewijzigd worden in functie van de specifieke vereisten van de fabrikant.

Ten zuiden van de nieuwe vleugel wordt een samengestelde regenwaterput aangelegd, bestaande uit twee ronde citernes met elk een diameter van ca. 3.00 m, een diepte van ca. 2.75-3.00 m en een totale capaciteit van 20 000 l.

Ten westen van de nieuwe vleugel wordt een infiltratievoorziening (i.e. wadi) ingericht met een capaciteit van 31 280 l. Deze wordt uitgegraven tot een diepte van ca. 1.00 m onder het maaiveld.

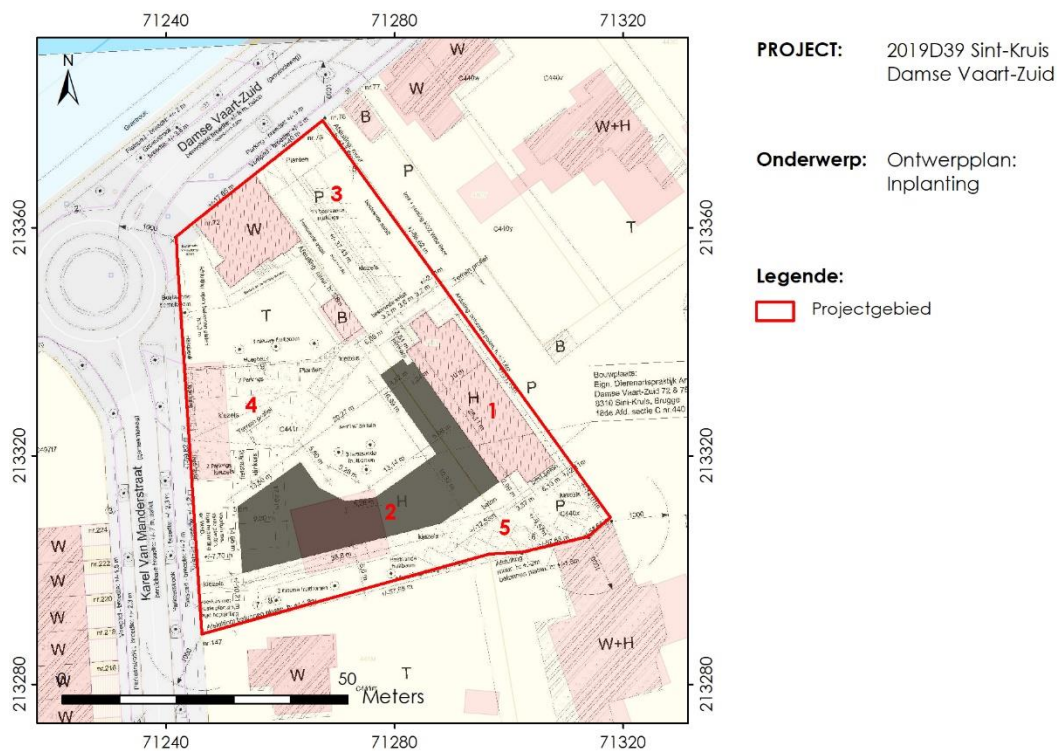
Een septische put (capaciteit: 6 personen) met een diameter van 1.8 m en diepte van ca. 2.00-2.50 m.

Twee nieuwe, dubbele pompputten worden aangelegd ten noordwesten en ten zuidwesten van de nieuwe vleugel.

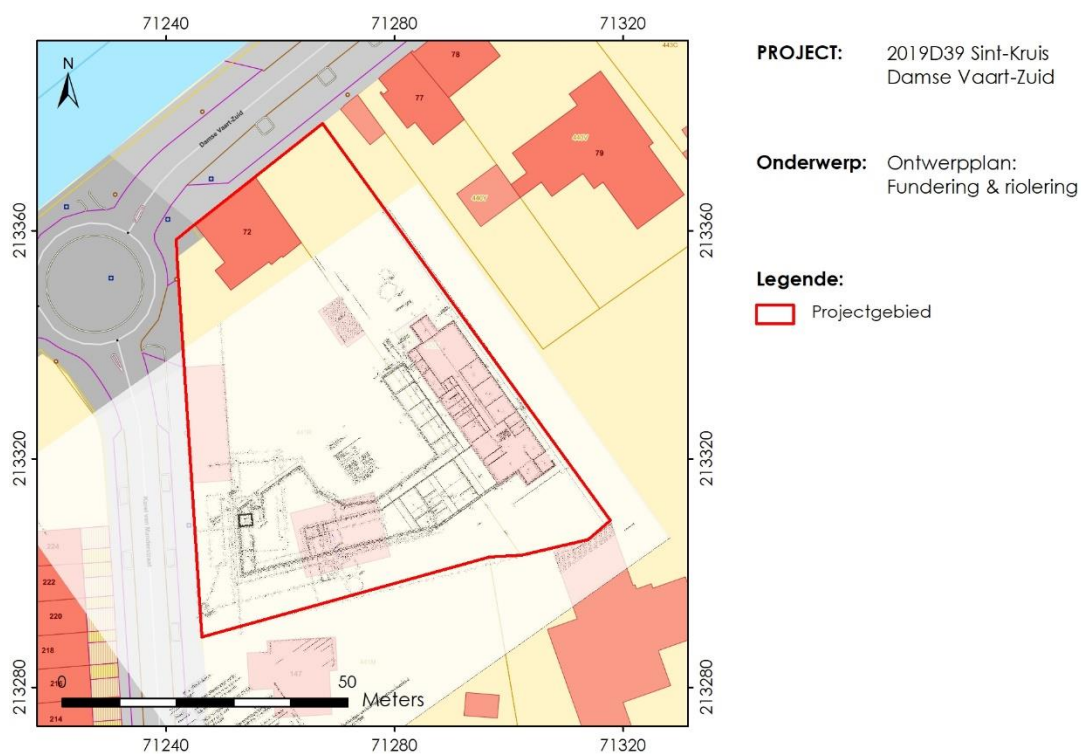
Voorts worden diverse nieuwe ondergrondse RW- ($\varnothing = 125, 160$ of 200 mm), VW- ($\varnothing = 110, 125$ of 160 mm) en AW-leidingen ($\varnothing = 110$ mm) voorzien, die afwateren naar de bestaande of nieuwe pomp- en regenwaterputten, of naar de straatriool in de Karel van Manderstraat of de Damse Vaart-Zuid. De diepte waarop deze leidingen zullen worden aangelegd is nog niet met 100% zekerheid gekend wegens onvoldoende informatie van de wegendienst. Rekening houdend met de hellingen van de terreinen wordt een maximale diepte geschat op 50 cm onder het maaiveld voor de laagstgelegen delen van het terrein. Op de hoger gelegen delen van het terrein aan de straatzijde zullen de leidingen dieper komen te liggen.

- Een eerste parkeerzone met 12 plaatsen, toegankelijk via de Damse Vaart-Zuid, wordt ingericht op het noordelijke deel van perceel 440X (Figuur 5: 3). De verharding die momenteel reeds in deze zone aanwezig is, blijft behouden. Deze parkeerzone geeft uit op een tweede parkeerzone met 10 plaatsen, gelegen op perceel 441R (Figuur 5: 4). Deze zone overlapt aan de westelijke rand van het perceel met één van de te slopen gebouwen. Om deze tweede parkeerzone te realiseren zal het terrein worden genivelleerd: de hogere delen (tot + 5.30 m in het westen) worden hierbij afgegraven en de lagere delen (tot + 4.55 m in het oosten) worden opgehoogd. Vervolgens wordt een verharding in dolomiet voorzien. Een derde parkeerzone (voor personeel) met eveneens 10 plaatsen ligt aan de zuidelijke rand van beide percelen en is toegankelijk via de Karel van Manderstraat (Figuur 5: 5). De aanleg van deze derde parkeerzone (met uitzondering van het deel dat op perceel 440X dat reeds verhard is) zal gebeuren op dezelfde wijze als de tweede parkeerzone.

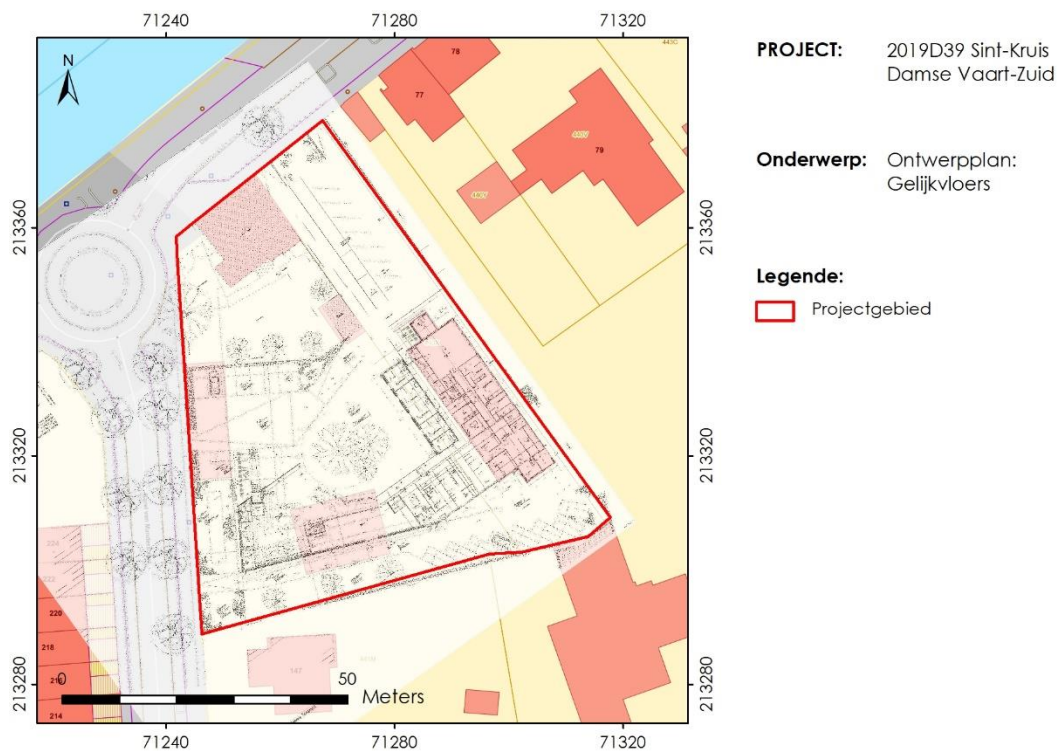
Een volledig overzicht van de beschikbare ontwerpplannen is bijgevoegd in Bijlage 01-Bijlage 11.

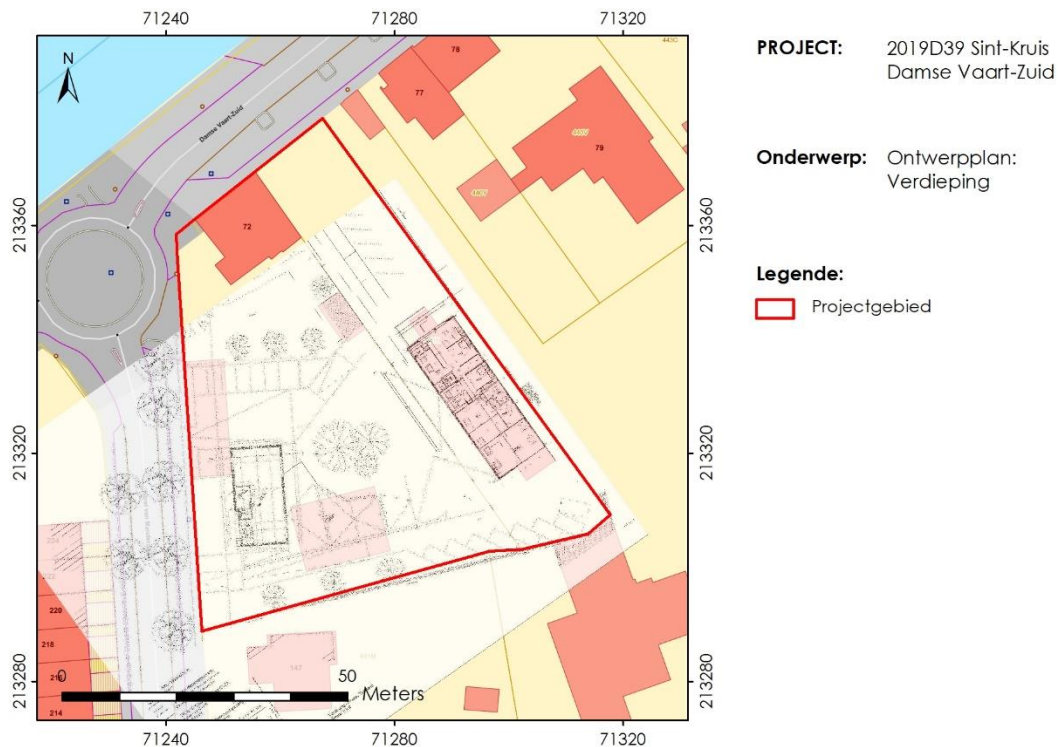
Figuur 5: Ontwerpplan van het projectgebied: Inplanting (bron: Archimago Architecten).

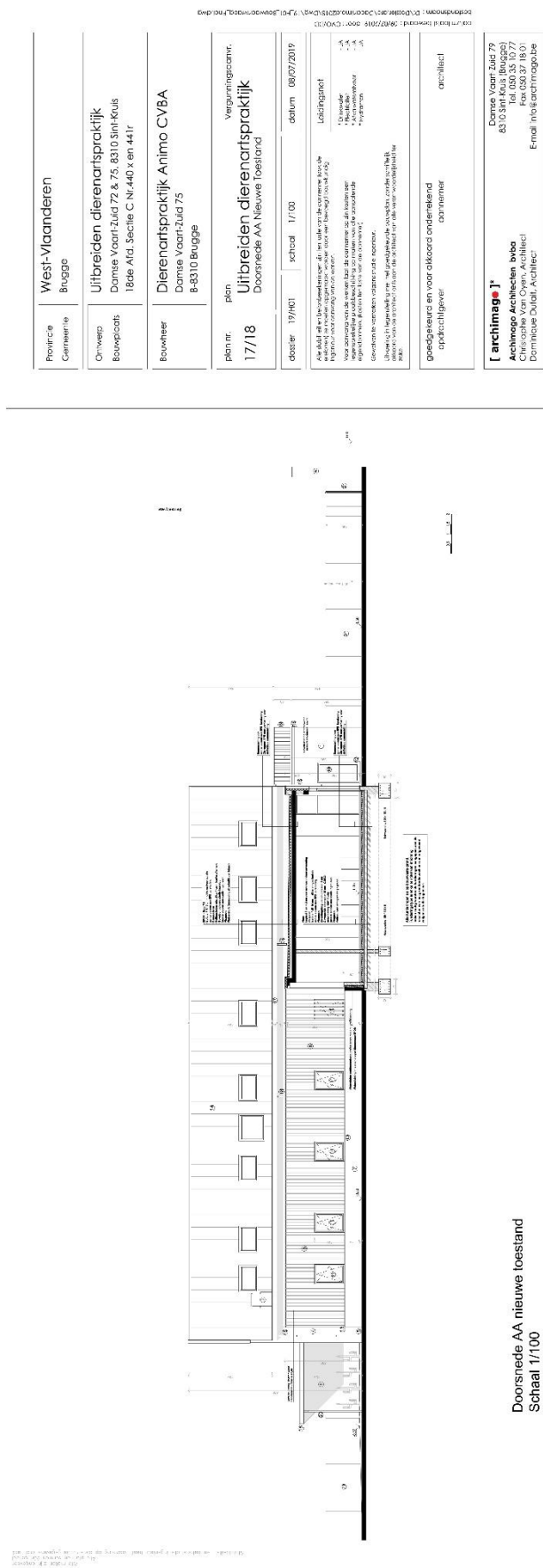
Figuur 6: Ontwerpplan van het projectgebied: Fundering en riolering (bron: Archimago Architecten).

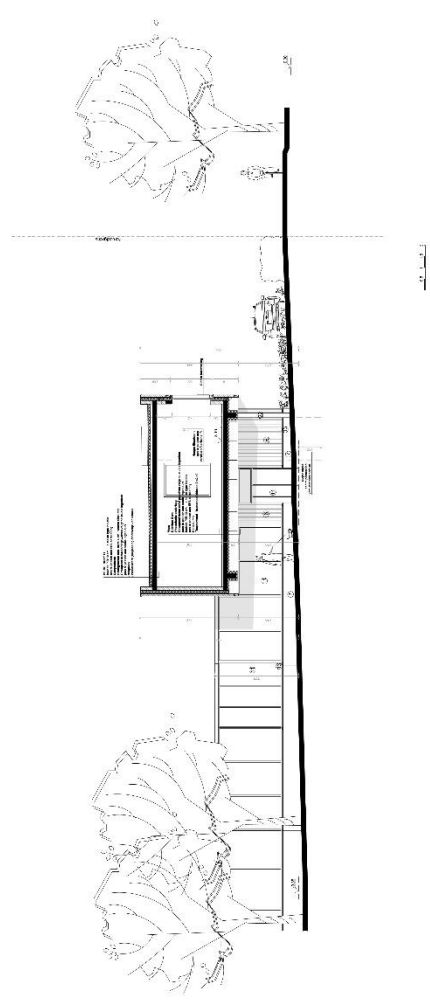
Figuur 7: Ontwerpplan van het projectgebied: Gelijkvloers (bron: Archimago Architecten).

Figuur 8: Ontwerpplan van het projectgebied: Verdieping (bron: Archimago Architecten).

Provincie Gemeente	West-Vlaanderen Brugge
Op-werf Bouwplaats	Uitbreiden dierenartspraktijk Damse Vaart-Zuid 72 & 75, 8310 Sint-Kruis 18de Afd. Sectie C-Nr.440 x en 441r
Bouwhier	Dierenartspraktijk Animo CVBA Damse Vaart-Zuid 75 8-8310 Brugge
plan nr. 18/18	plan Uitbreiden dierenartspraktijk Doorsnede BB Nieuwe Toestand Verpunningaanvr.
doosnr. 19/HOI	schaal 1/100 datum 08/07/2019
De afbeelding is bedoeld als illustratie van de voorgestelde uitbreiding van de bestaande dierenartspraktijk. De afbeelding is niet te gebruiken voor andere doeleinden. De afbeelding is niet te kopiëren, verspreiden of openbaar maken. De afbeelding is niet te gebruiken voor andere doeleinden. De afbeelding is niet te kopiëren, verspreiden of openbaar maken. De afbeelding is bedoeld als illustratie van de voorgestelde uitbreiding van de bestaande dierenartspraktijk. De afbeelding is niet te gebruiken voor andere doeleinden. De afbeelding is niet te kopiëren, verspreiden of openbaar maken. De afbeelding is niet te gebruiken voor andere doeleinden. De afbeelding is niet te kopiëren, verspreiden of openbaar maken.	
Opdrachtgever en voor de afbeelding verantwoordelijk architect	
archimago Archimago Architecten bvba Christophe Van Oyen, Architect Dominique Dulst, Architect Damse Vaart-Zuid 79 8310 Sint-Kruis (Brugge) Tel. 050 37 18 01 Fax 050 37 18 01 Email info@archimago.be	

Doorsnede BB nieuwe toestand
Schaal 1/100

Figuur 10: Dwarsdoorsnede ontwerp BB (bron: Archimago Architecten).

1.1.2.1 Criteria voor de noodzaak van een archeologienota

Aangezien de geplande bodemingrepen de drempelwaarden² ingesteld door het agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid overschrijden, dient conform het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, aangepast met het decreet houdende de wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 naar aanleiding van de ex-post evaluatie, een archeologisch vooronderzoek te worden uitgevoerd en een archeologienota te worden opgemaakt.

1.1.3 *Onderzoeksopdracht*

1.1.3.1 Archeologische voorkennis

In het projectgebied zijn nog geen archeologische vindplaatsen gekend en werd nog geen (geregistreerd) archeologisch onderzoek uitgevoerd.

1.1.3.2 Vraagstelling met betrekking tot het onderzochte gebied

Het doel van deze bureaustudie, die een verplichte eerste fase vormt binnen elk archeologisch vooronderzoek, is te komen tot een inschatting van het archeologisch potentieel van het projectgebied op basis van een cartografisch en literatuuronderzoek, waarbij rekening wordt gehouden met de landschappelijke, archeologische en historische context, en met de aard en locatie van de geplande versturende bodemingrepen. Specifieke vraagstellingen zijn:

- Heeft het projectgebied een archeologisch potentieel?
- Is er reeds sprake van verstoring van dit potentieel? Zo ja, in welke mate?
- Vormen de geplande ingrepen een bedreiging voor het archeologisch potentieel?
- Welke aspecten verdienen aandacht bij eventueel archeologisch vervolgonderzoek?

1.1.3.3 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.1.4 *Werkwijze en strategie van het onderzoek*

De bureaustudie gebeurt onder leiding van een erkend archeoloog van GATE. In functie van de geplande bodemingrepen en het archeologisch potentieel wordt het onderzochte gebied en haar directe omgeving in een landschappelijk, historisch en archeologisch kader geplaatst. Dit gebeurt op basis van een fysisch-, historisch- en archeologisch-cartografisch onderzoek en een literatuurstudie. Voor de huidige archeologische kennis wordt de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) als basis gebruikt, waar nodig aangevuld met informatie uit andere literatuurbronnen. De

²https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf).

ontwerpplannen met informatie over de geplande bodemingrepen, verkregen van de initiatiefnemer, worden in een GIS-omgeving geprojecteerd ten opzichte van diverse fysisch-geografische, historische en archeologische kaartlagen die raadpleegbaar zijn op volgende websites:

- <http://www.geopunt.be>
- <http://www.dov.vlaanderen.be>
- <https://geo.onroenderfgoed.be>
- <https://cai.onroenderfgoed.be>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be>
- <http://cartesius.be>

1.2 Assessmentrapport

1.2.1 Landschappelijke situering

Het projectgebied heeft een onregelmatige vorm met een maximale lengte en breedte van ca. 92 m, en beslaat de volledige percelen 440X en 441R (Figuur 2). In het noorden grenzen deze percelen aan de Damse Vaart, terwijl perceel 441R in het westen grenst aan de Karel Van Manderstraat. Het projectgebied bevindt zich aan de noordelijk grens van Sint-Kruis, dat deel uitmaakt van de zuidelijke rand van de polderstreek³. Het projectgebied bevindt zich aan de rand van de Kustvlakte, vlakbij de grens met de Centraal Vlaamse Laagvlakte en het West-Vlaamse Cuestaland.

Het gewestplan geeft aan dat het projectgebied volledig gelegen is in woongebied en woonuitbreidingsgebied (Figuur 11). De topografische kaart met schaal 1:10,000 (klassieke reeks, 1991-2008; Figuur 3) en de meest recente orthofoto-opname (Figuur 4) geven de verschillende gebouwen weer die momenteel nog in het projectgebied bevinden.

Volgens het bodemgebruiksbestand (opname 2001; Figuur 12) bestaat het projectgebied voornamelijk uit bebouwde zones (in rood), akkerland (in wit) en in mindere mate ook uit weiland (in geel). De bodembedekkingskaart (BBK; opname 2012; Figuur 13) geeft eveneens aan dat zich binnen het projectgebied vijf gebouwen bevinden (in bruin), evenals afgedekte oppervlaktes (in grijs). Tussen de gebouwen zijn zones met gras en struiken (< 3 m; in lichtgroen) en bomen (> 3 m; in donkergroen) aanwezig. Voorts zijn een beperkt aantal kleine onafgedekte zones zoals vb. braakliggend terrein aanwezig (in lichtbruin).

De Atlas met Traditionele Landschappen geeft aan dat het projectgebied zich in een stedelijke agglomeratie bevindt, vlakbij het Oudland ten noordoosten van Brugge dat deel uitmaakt van de Kustpolders (Figuur 14; Antrop et al. 2002).

Het projectgebied bevindt zich tussen de Damse Vaart, die Brugge met de Nederlandse grensstad Sluis verbindt, en het Zuidervaartje die in Vlaamse Hydrografische Atlas (Figuur 15) geklasseerd staan als respectievelijk een bevaarbare waterloop en een niet-bevaarbare waterloop van 1^e categorie. Ongeveer 50 m ten oosten van het projectgebied bevindt zich een naamloze, niet-geklasseerde waterloop die afwatert naar het Zuidervaartje in het zuiden. Alle bovenstaande waterlopen zijn onderdeel van het Bekken van de Brugse Polders < Stroomgebied van de Brugse Polders.

Volgens de Tertiair-geologische kaart met schaal 1/50.000 (Figuur 16) behoren de Tertiaire afzettingen die zich onder het Quartaire dek bevinden tot het Lid van Oedelem < Formatie van Aalter (AaOe; Paleogeen) < Zenne Groep. Afzettingen die gerekend worden tot dit lid bestaan uit bleekgrijs matig fijn tot fijn zand dat bovenaan de sequentie soms sterk fossilhoudend is (Jacobs et al. 1993).

Op de Quartair-geologische kaarten met schaal 1/200,000 en 1/50,000 staat het projectgebied geklasseerd als respectievelijk profieltypes 13c (Figuur 17; Bogemans 2005) en m1Fe (Figuur 18; De Moor & Van De Velde 1994), wat wijst op de aanwezigheid van Holocene kleiige tot zandige getijdenafzettingen (GH en m1) bovenaan de sequentie met daaronder een fluvioperiglaciale faciës uit het

³ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121983>

Weichseliaan (F en FLPw). Deze faciës omvat hoofdzakelijk zandige afzettingen, kenmerkend voor een verwilderd riviersysteem. Plaatselijk kunnen daarbij afwisselingen en combinaties van klei, leem, zand, grindhoudend zand, veen en vegetatiehorizonten voorkomen. Hieronder bevinden zich vervolgens kleiige afzettingen die lokaal zeer zwaar van textuur kunnen zijn en dateren uit het Eem. Deze zijn van mariene oorsprong (e en GLPe).

Deze fluviatiele afzettingen uit het Weichseliaan behoren tot de opvullingspakketten van de Vlaamse Vallei, een groot opgevuld rivierdal van Pleistocene ouderdom. Detailkartering van dit opgevulde rivierdal wijst erop dat de opvullingspakketten ter hoogte van het projectgebied tussen 15 en 20 m dik zijn (Figuur 19) en dat een 'recentere' afdeklaag van maximaal 2 m dik aanwezig is (De Koninck 2011). Grove zanden of grinden die de veelal teruggevonden worden op de bodem van de diepste geulen van de Vlaamse Vallei lijken op basis van het voorhanden kaartmateriaal op deze locatie eveneens afwezig te zijn.

In een straal van 400 m rondom het projectgebied bevinden zich vier boringen in de DOV-databank (Figuur 20; Bijlage 12-Bijlage 14). In het bijzonder boringen kb13d23w-B495, kb13d23w-B651 en kb13d23w-B654 leveren informatie over de bodemopbouw. Deze werden uitgevoerd door het Geologisch Instituut van de Universiteit Gent in 1963 en 1985 ten westen en ten zuiden van het projectgebied, tot op dieptes tussen 5.2 en 7.0 m onder het maaiveld en bevestigen de hierboven beschreven profielopbouw. Bovenaan de sequentie bevinden zich in de drie boringen mariene afzettingen van 0.6 m (boring kb13d23w-B495) tot 3.5 m dik (boring kb13d23w-B654, op 20 m ten westen van het projectgebied) uit het Holoceen. Hieronder bevinden zich eolische en (periglaciale) fluviatiele afzettingen die toegeschreven worden aan het Weichseliaan. De basis van het Quartaire dek werd niet bereikt.

Op de bodemassociatiekaart bevinden de terreinen van het projectgebied zich aan de rand van een niet-gekarteerde zone die overeenkomt met de stadskern van Brugge. De zone onmiddellijk ten noordoosten van het projectgebied staat geklasseerd als associatie 12, wat overeenkomt met 'overdekte Pleistocene gronden' (Figuur 21).

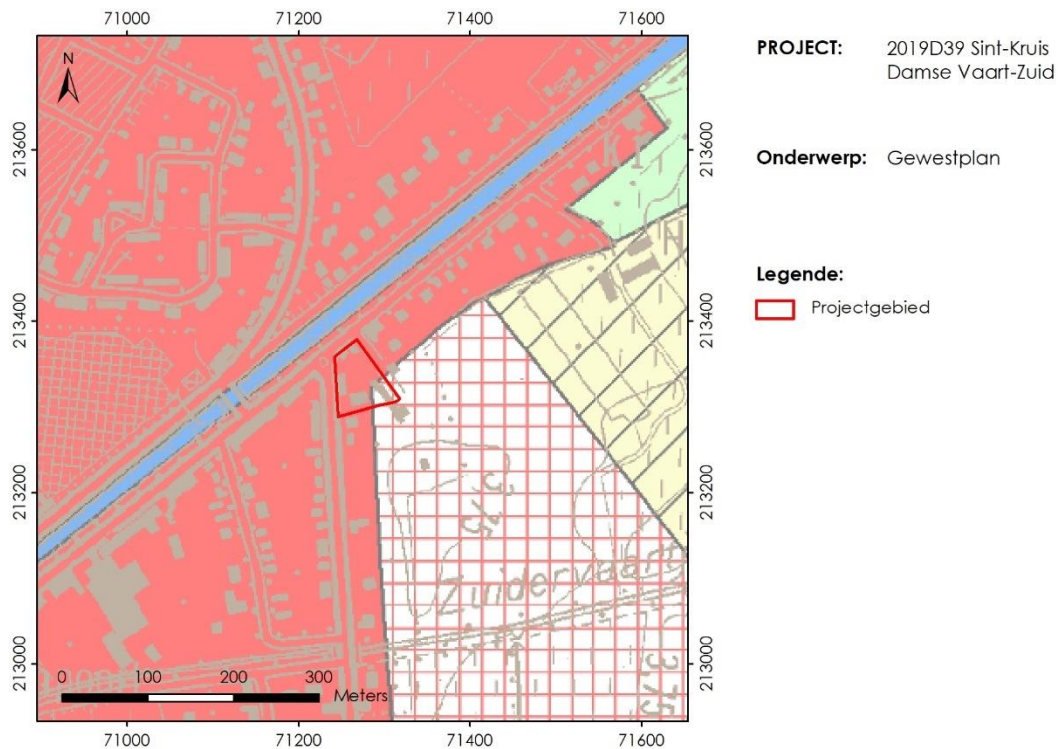
Op de bodemkaart (schaal 1/20,000) zijn de terreinen van het projectgebied aangeduid als 'bebouwde zone' (code: OB) (Figuur 22). Op de terreinen in de directe omgeving komen voorts de volgende bodemtypes voor:

- ON: opgehoogde gronden
- m.Fk4 (v-Eep): overdekte poelgronden en overdekte oude kleiplaatgronden
 - Streek: m = Middellandpolders
 - Serie: F = overdekte poelgronden en overdekte oude kleiplaatgronden met storende laag op geringe diepte
 - Subserie: k = klei
 - Type: 4 = klei, tussen 40 en 100 cm diepte rustend op zware klei; veen op minder dan 100 cm
- m.F13 (u-Pdp): overdekte poelgronden en overdekte oude kleiplaatgronden
 - Streek: m = Middellandpolders
 - Serie: F = overdekte poelgronden en overdekte oude kleiplaatgronden met storende laag op geringe diepte
 - Subserie: l = lichte klei tot zand

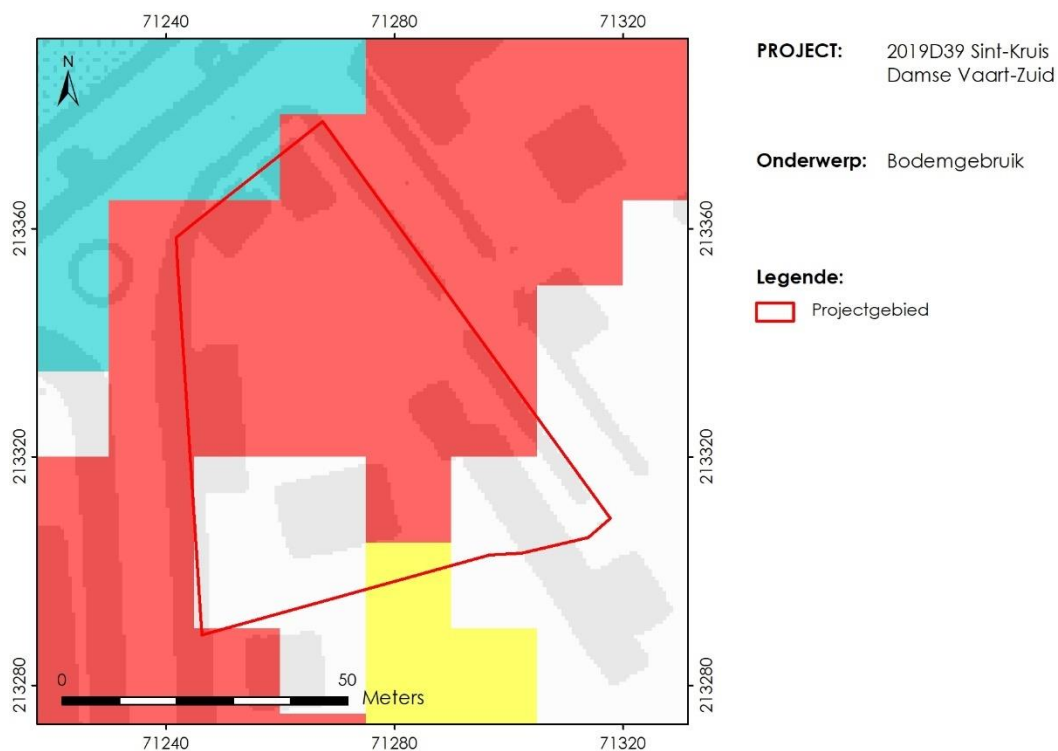
- Type: 3 = lichte klei tot zavel, tussen 40 en 100 cm diepte rustend op zware klei
- m.A0 (Sbp): Kreekruggronden
 - Streek: m = Middellandpolders
 - Serie: A = Kreekruggronden – Slibhoudend zand tot klei overgaand naar lichter materiaal
 - Type: 0 = Slibhoudend zand tot zand, meer dan 100 cm

De beschikbare orthofoto-opnames tonen aan dat de inrichting van het projectgebied sinds de jaren 1970 slechts in beperkte mate gewijzigd is (Figuur 4, Figuur 23-Figuur 27). De vroegste orthofoto-opnames tonen reeds dat het projectgebied grenst aan de Damse Vaart-Zuid en de Karel Van Manderstraat. Hoewel de opname van 1971 niet helemaal scherp is, kan worden afgeleid dat de gebouwen die zich momenteel op de zuidelijke helft van perceel 440X en aan de oostelijke grens van perceel 441R bevinden, nog niet aanwezig zijn. Deze gebouwen verschijnen pas op de opnames uit respectievelijk 1979-1990 en 2008-2011. De overige drie gebouwen op perceel 441R zijn reeds zichtbaar op de opname uit 1971 en blijven ongewijzigd tot de meest recente opname. Wel verdwijnt op deze meest recente opname een deel van de bebossing in het zuiden van dit perceel. De opnames van vóór 2012 tonen voorts een extra gebouw op perceel 440X dat zich onmiddellijk aan de Damse Vaart-Zuid bevindt. Dit gebouw wordt echter gesloopt tussen 2008-2011 en 2012. In deze periode wordt eveneens het volledige perceel 440X (in plaats van een deel) verhard.

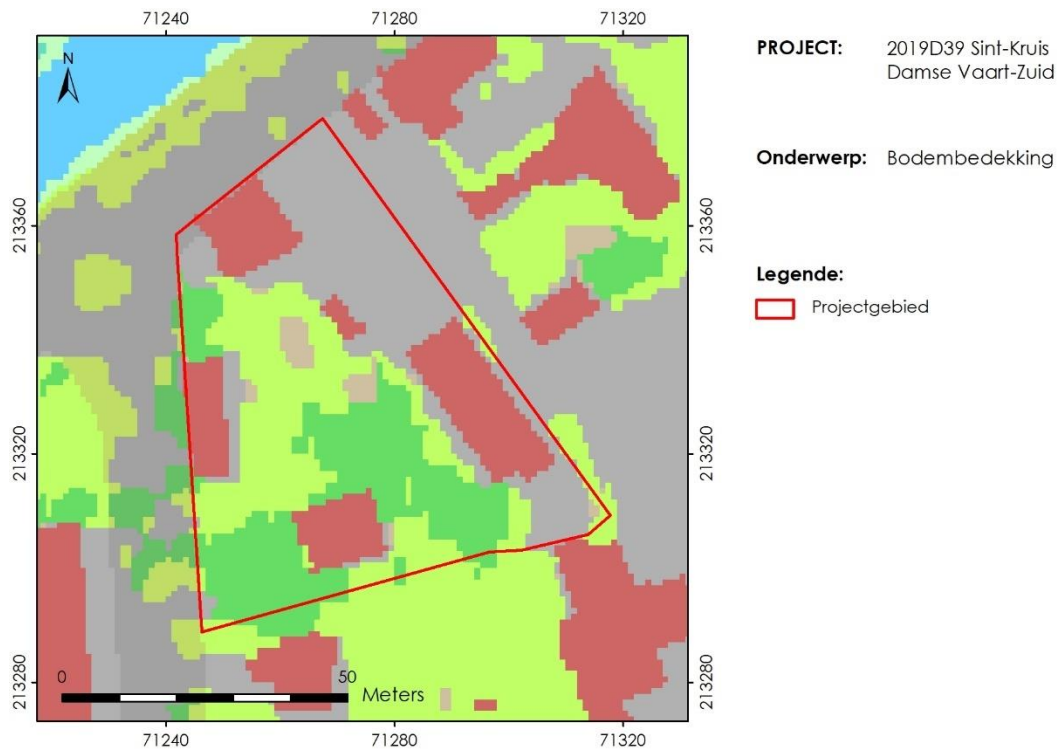
Het Digitale Hoogtemodel (DHM) met resolutie van 1 m en bijbehorende dwarsdoorsneden (Figuur 28-Figuur 30) laten duidelijk zien dat het projectgebied, tussen +3.86 en +6.06 m TAW hoog, zich bevindt in de lagergelegen Kustvlakte. Op ingezoomde schaal is het DHM slechts in beperkte mate bruikbaar aangezien de bebouwing en de aanleg van wegen en verharde zones in en rond projectgebied het beeld duidelijk heeft beïnvloed. De Damse Vaart-Zuid, en aansluitend de noordelijke en westelijke rand van het projectgebied, zijn duidelijk opgehoogd. Het noordwestelijke deel van perceel 441R is dan ook het hoogst gelegen, terwijl de zuidoostelijke hoek zich het laagst bevindt. Op perceel 440X kunnen geen opvallende hoogteverschillen worden vastgesteld op basis van het DHM, maar het bevindt zich wel zo'n 80 cm lager dan perceel 441R. Ook perceel 440X bevindt duidelijk hoger dan de omringende terreinen en is mogelijk opgehoogd.

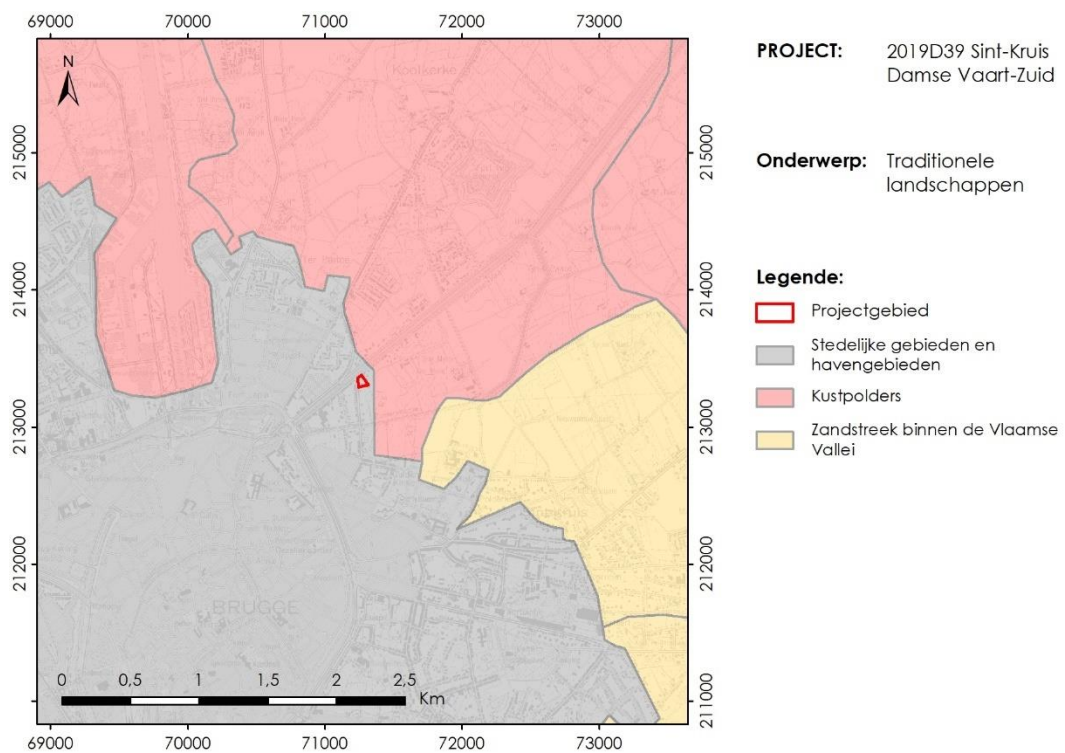
Figuur 11: Uittreksel van het gewestplan voor de zone van het projectgebied (bron: Geopunt / Departement Omgeving). Legende: Rood = woongebied; Wit/Rood gekruist = woongebieduitbreidingsgebied; Lichtgeel = agrarisch gebied; Groen = natuurgebied.

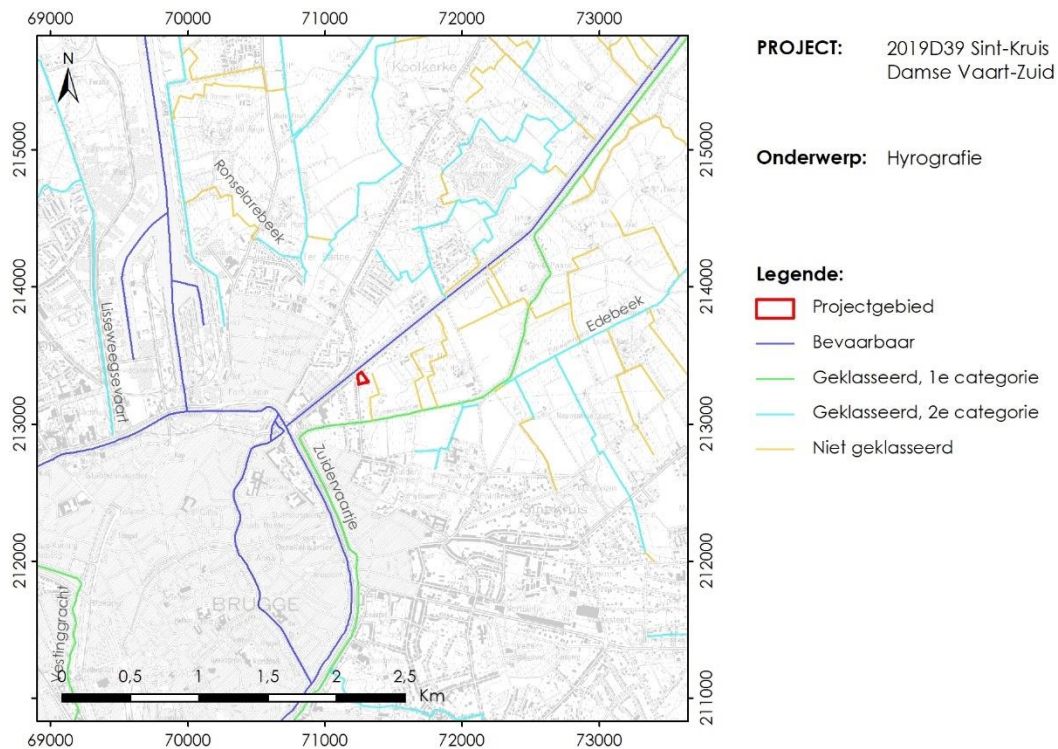
Figuur 12: Bodemgebruiksbestand voor het projectgebied (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen). Legende: Rood = bebouwing; Wit = akkerland; Geel = weiland; Blauw = wateroppervlakten.

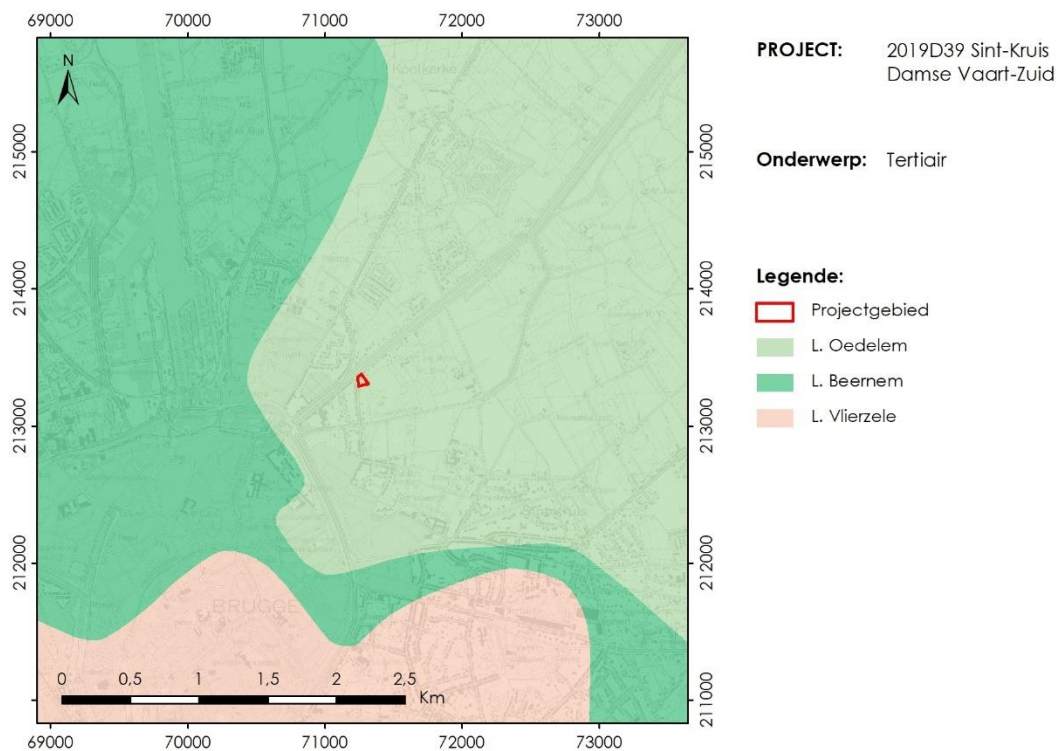
Figuur 13: Bodembedekking in het projectgebied (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen). Legende: (Licht)groen = gras en struiken (< 3 m); Donkergroen = bomen (> 3 m); Lichtbruin = overig onafgedekt; Grijs = wegen en afgedekte oppervlakten; Roodbruin = Gebouwen.

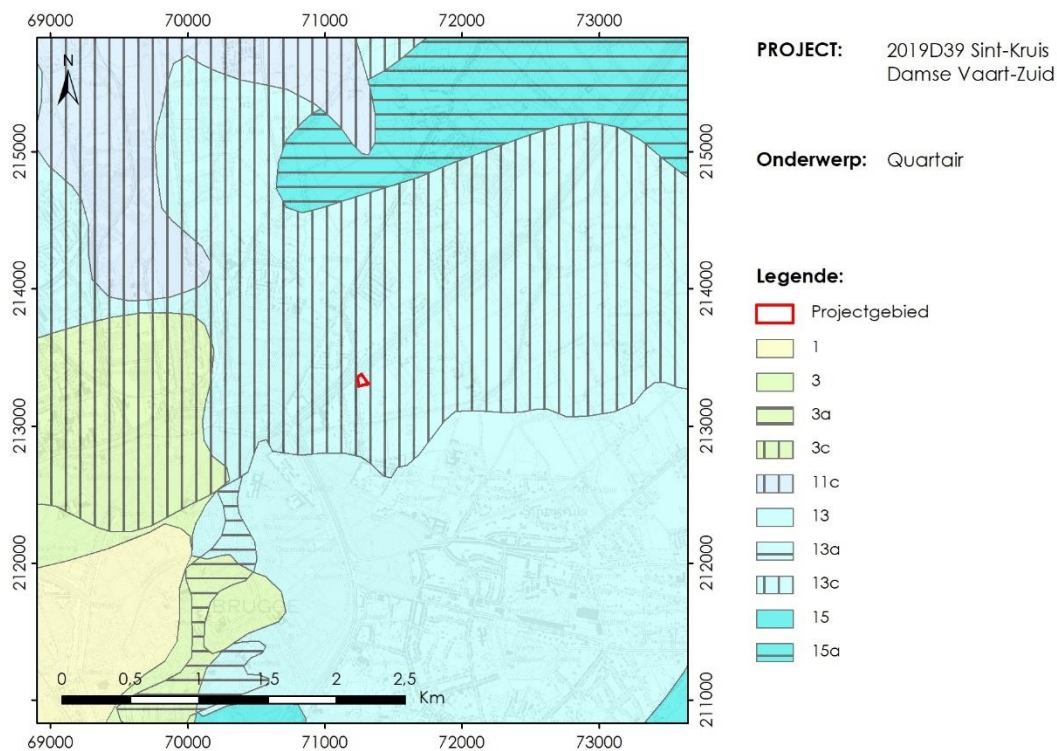
Figuur 14: Het projectgebied ten opzichte van de Atlas van Traditionele Landschappen (bron : UGent, Vakgroep Geografie / Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

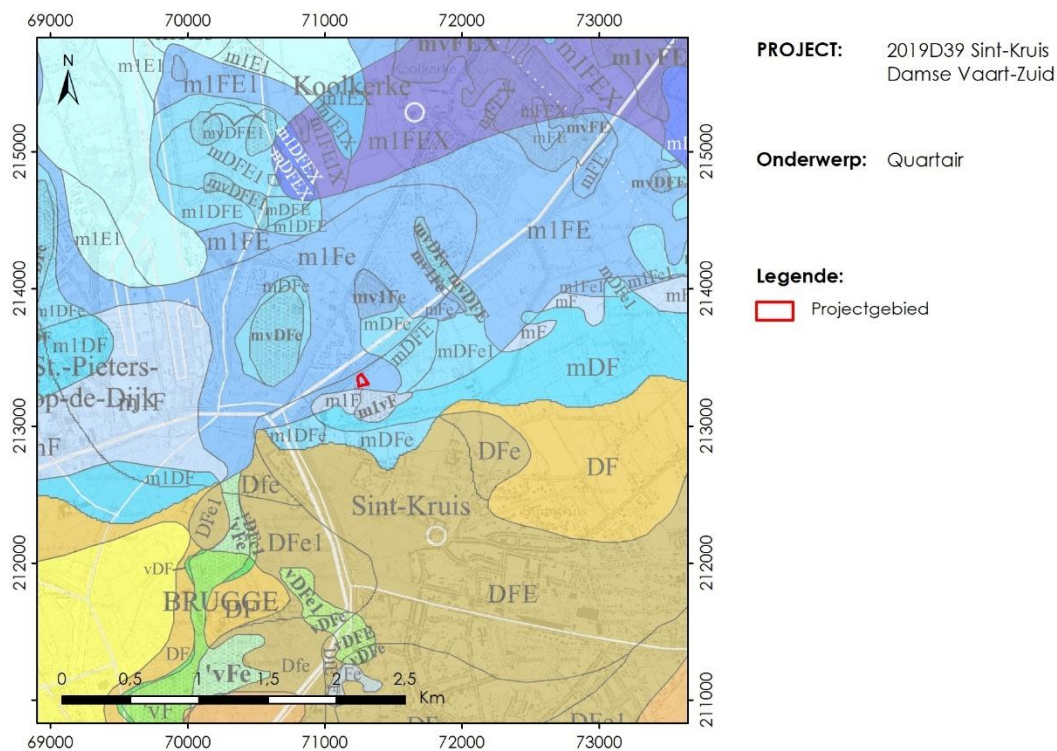
Figuur 15: Hydrografie van het projectgebied (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

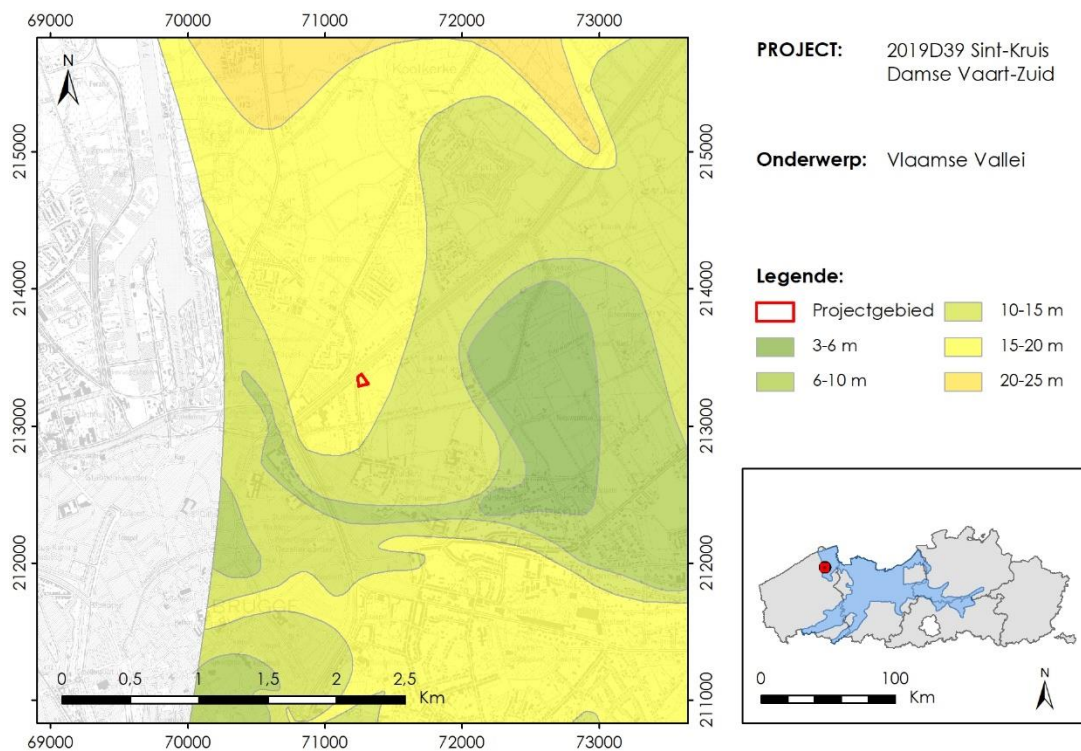
Figuur 16: Het projectgebied ten opzichte van de Tertiair-geologische kaart, schaal 1:200,000 (bron: Geopunt / Databank Ondergrond Vlaanderen).

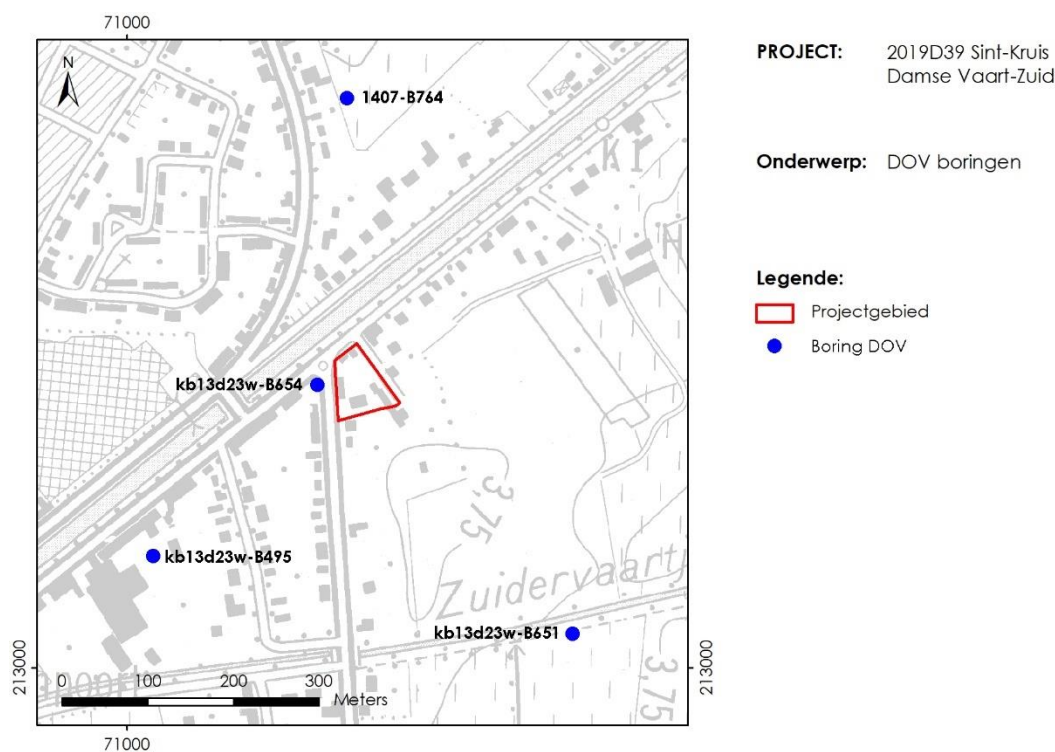
Figuur 17: Het projectgebied ten opzichte van de Quartair-geologische kaart, schaal 1:200,000 (bron: Geopunt / Databank Ondergrond Vlaanderen).

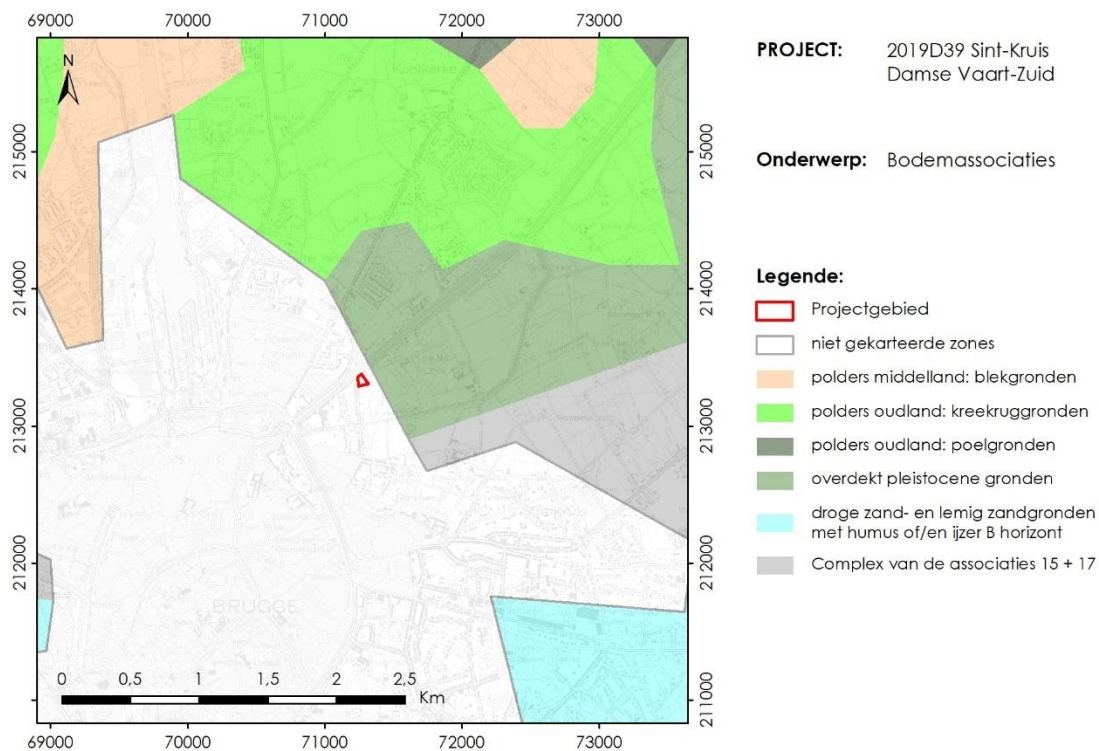
Figuur 18: Het projectgebied ten opzichte van de Quartair-geologische kaart, schaal 1:50,000 (bron: Geopunt / Databank Ondergrond Vlaanderen).

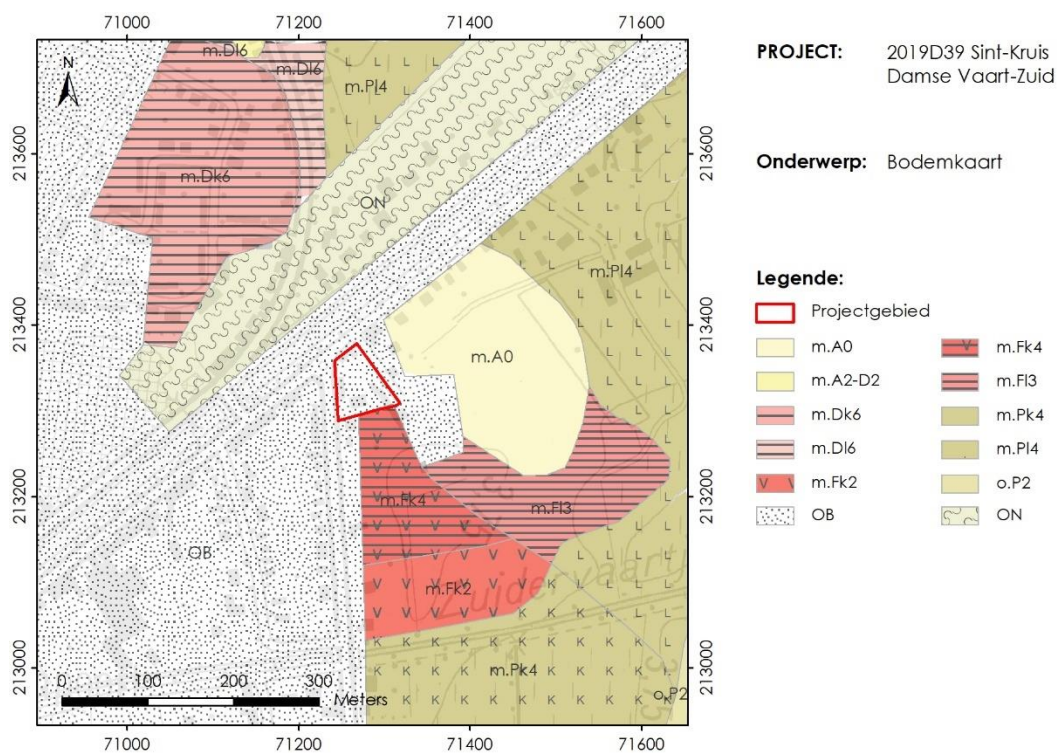
Figuur 19: Locatie van het projectgebied ten opzichte van de Vlaamse vallei (inzet) en diktekaart van de Vlaamse vallei (De Koninck 2011).

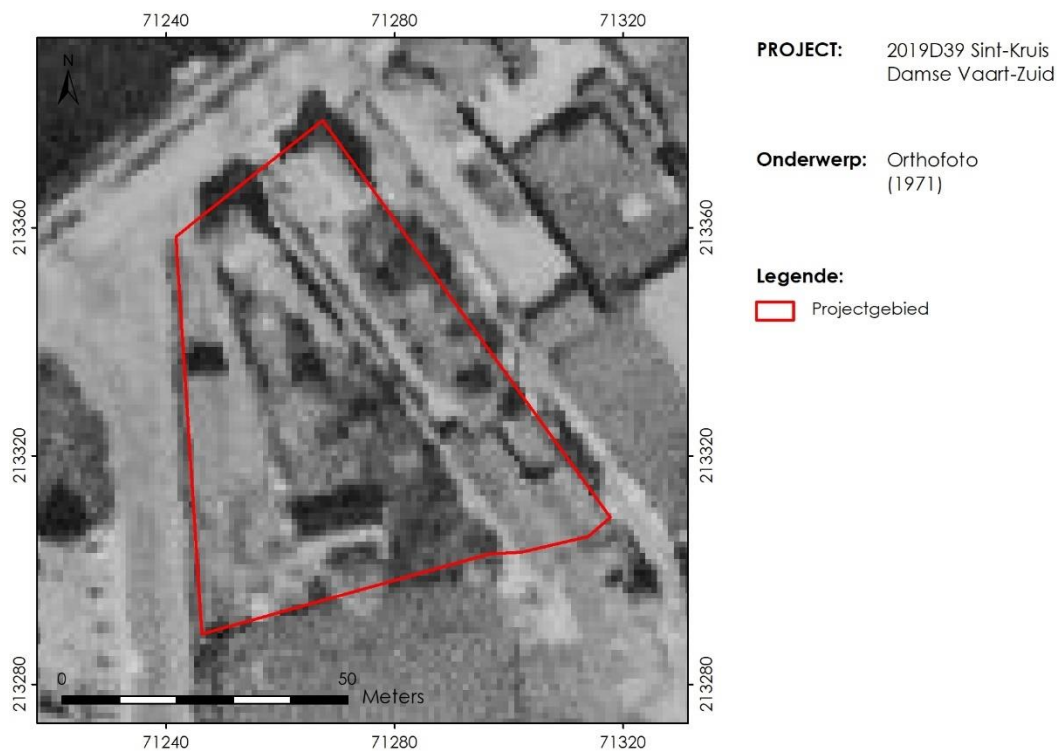
Figuur 20: Het projectgebied ten opzichte van de DOV boringen (bron: Geopunt / Databank Ondergrond Vlaanderen).

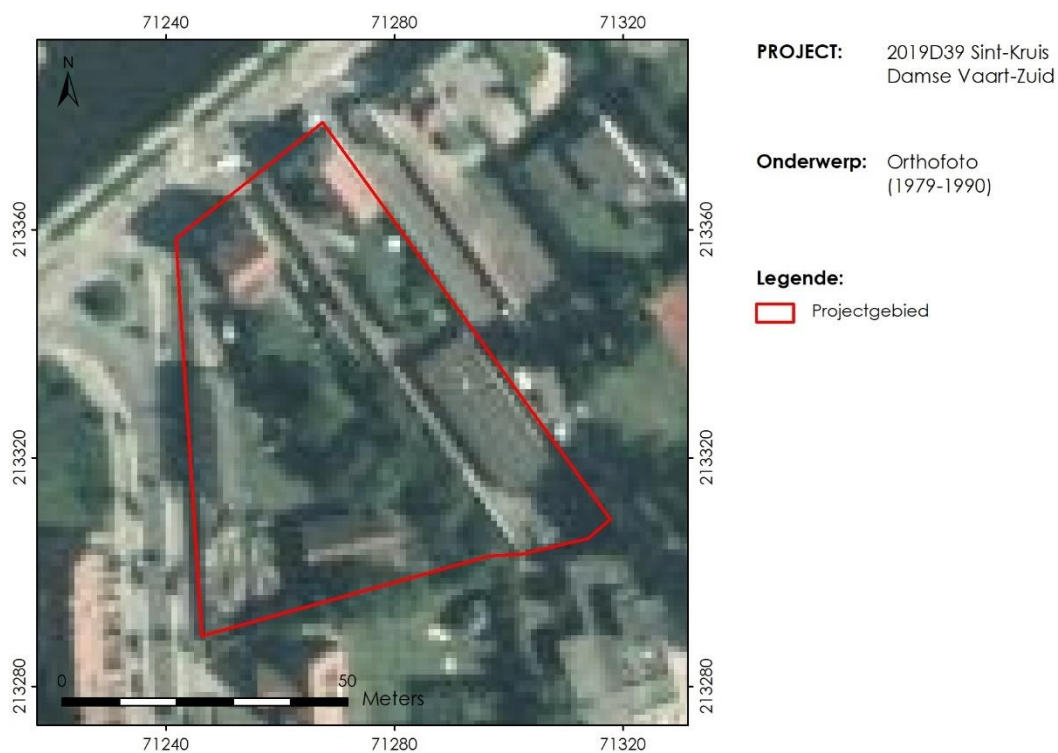
Figuur 21: Het projectgebied ten opzichte van de Bodemassociatiekaart (bron: Vlaamse Landmaatschappij / Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

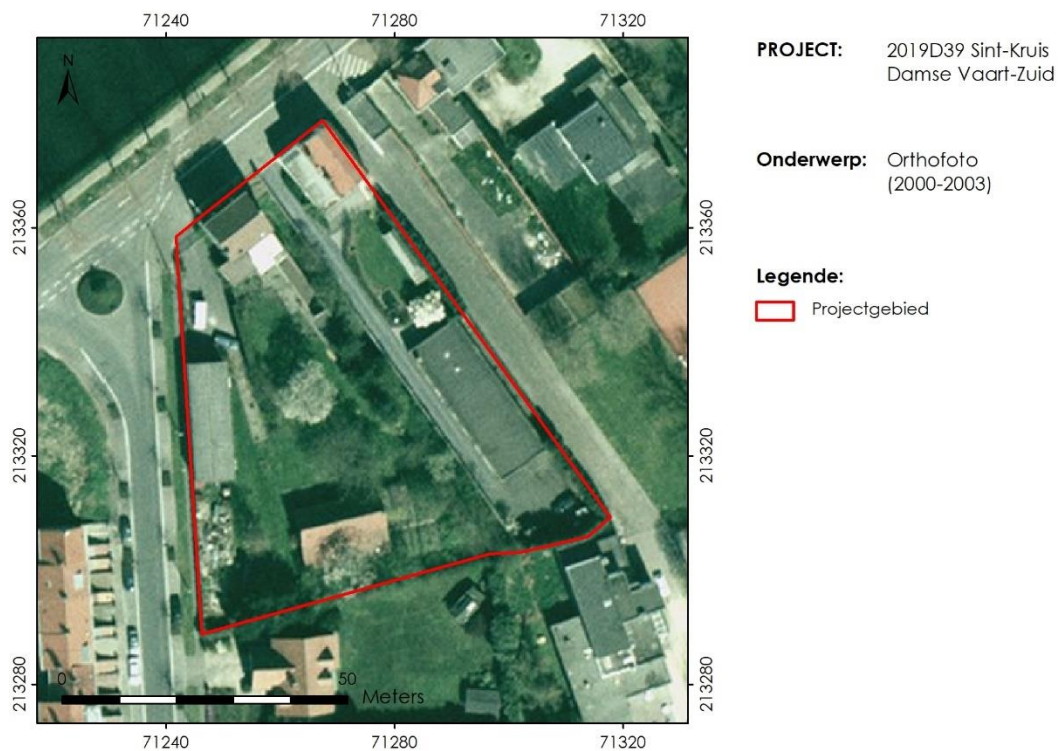
Figuur 22: Het projectgebied ten opzichte van de Bodemkaart (bron: Geopunt / Databank Ondergrond Vlaanderen).

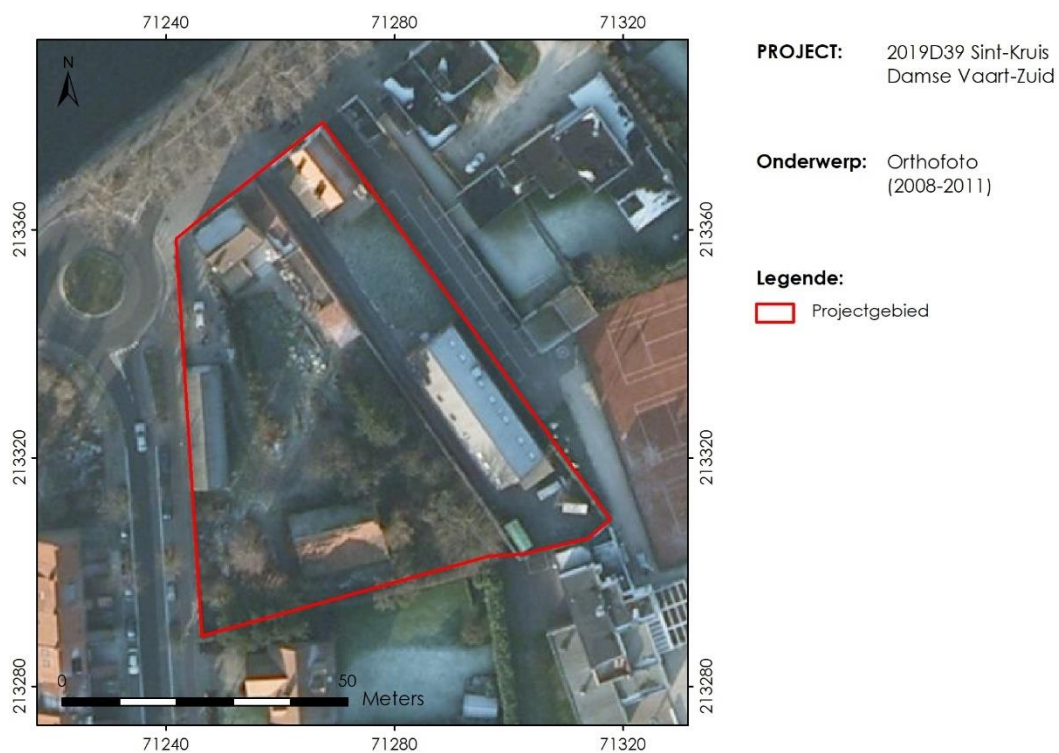
Figuur 23: Het projectgebied ten opzichte van de Orthofoto-opname uit 1971 (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

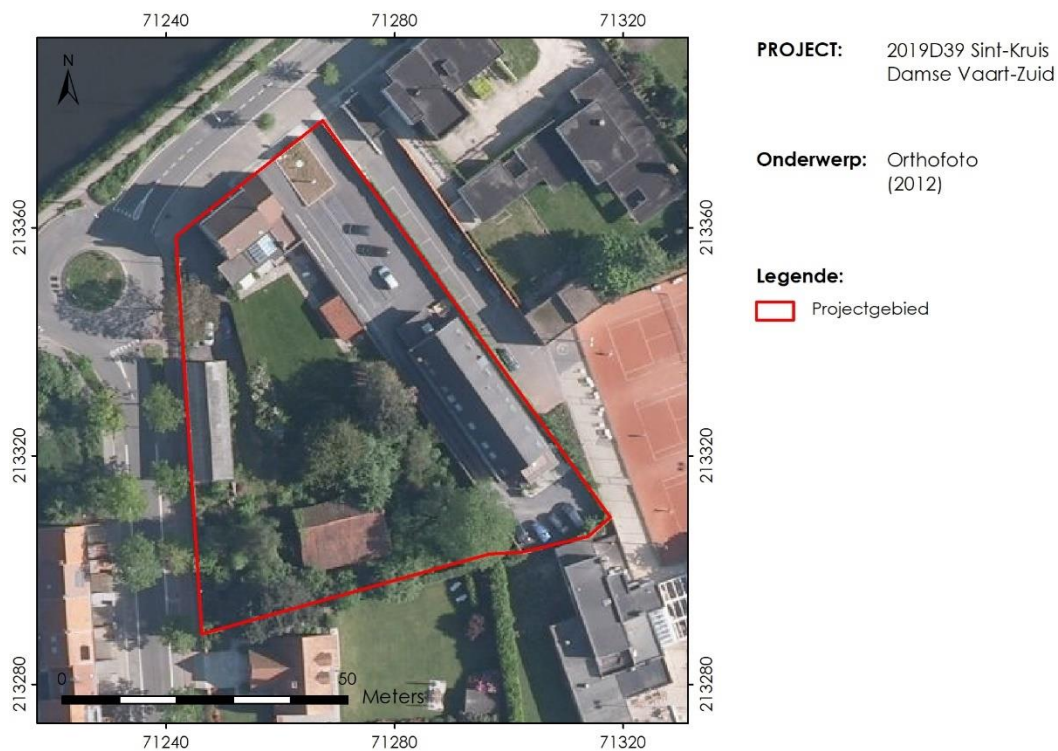
Figuur 24: Het projectgebied ten opzichte van de Orthofoto-opname uit 1979-1990 (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

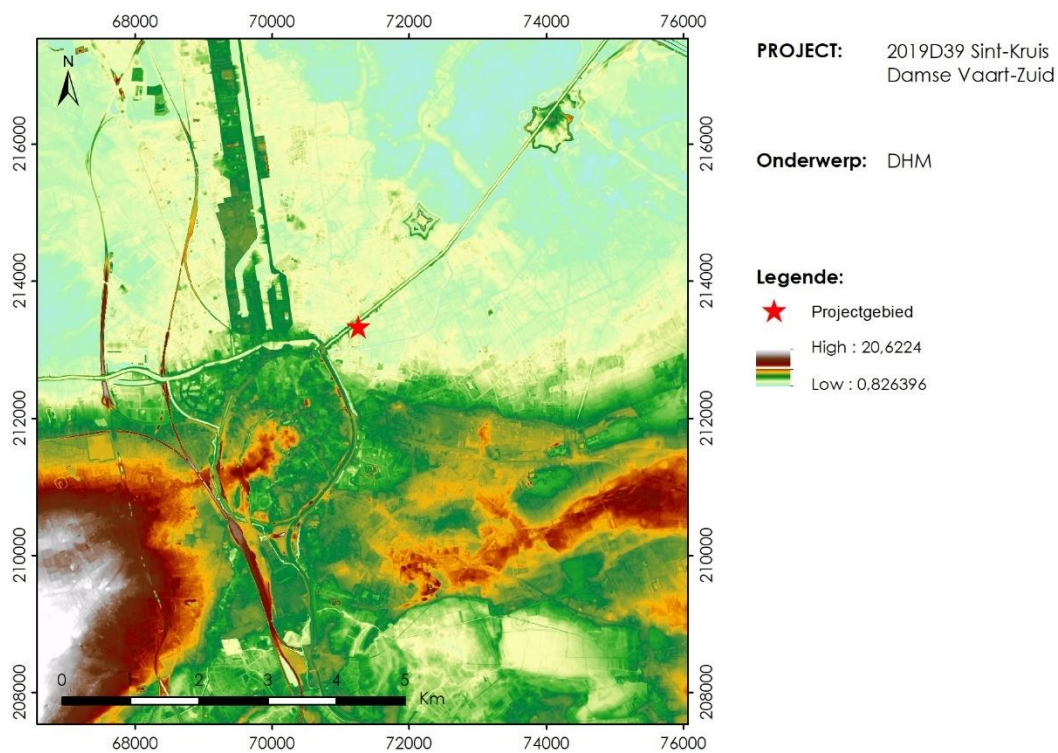
Figuur 25: Het projectgebied ten opzichte van de Orthofoto-opname uit 2005-2003 (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

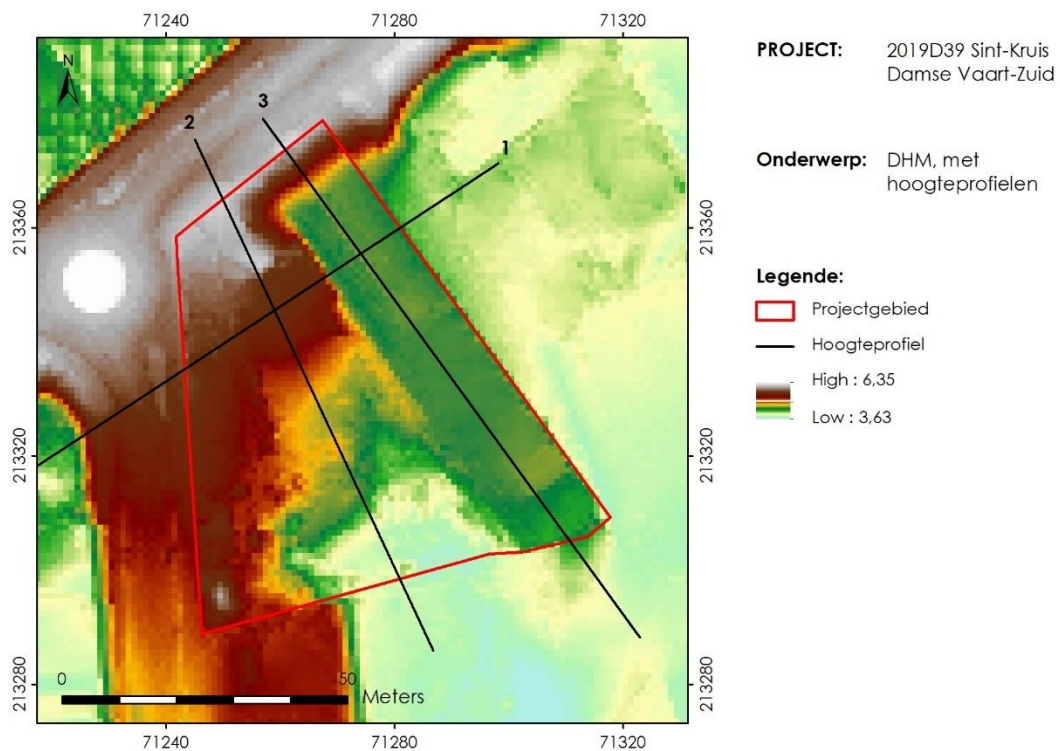
Figuur 26: Het projectgebied ten opzichte van de Orthofoto-opname uit 2008-2011 (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

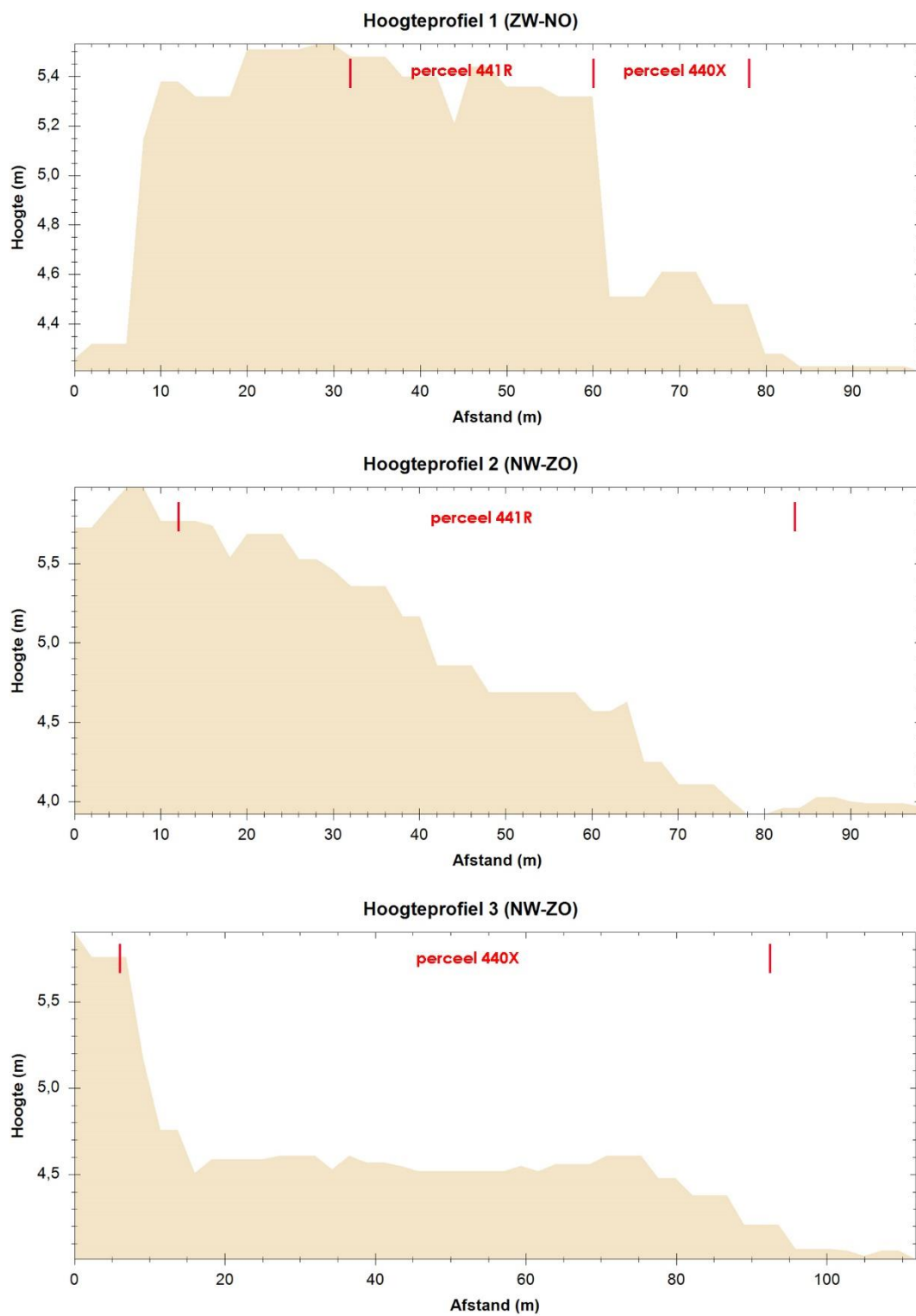
Figuur 27: Het projectgebied ten opzichte van de Orthofoto-opname uit 2012 (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

Figuur 28: Het projectgebied ten opzichte van het DHM (macroschaal) (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

Figuur 29: Het projectgebied ten opzichte van het DHM (microschaal) (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen) met aanduiding van de vier hoogteprofielen weergegeven in Figuur 30.

Figuur 30: Hoogteprofielen door het projectgebied (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen). Voor de positie van de profielen, zie Figuur 29.

1.2.1 Controleboringen

In het kader van het bureauonderzoek werd op 10 december 2019 een terreinbezoek georganiseerd met als doel drie controleboringen uit te voeren in het projectgebied (Figuur 31-Figuur 32; Tabel 1). De controleboringen hebben als doel een snelle evaluatie van de bodembewaring wanneer het vermoeden bestaat van een verstoring van de bodem. De controleboringen omvatten met andere woorden een kleinere lading dan een landschappelijk bodemonderzoek. Of zoals de Code Van Goed Praktijk (v4.0, p. 49) stelt: *"Deze controleboringen vervangen een eventueel noodzakelijk landschappelijk bodemonderzoek niet, en hebben niet tot doel de volledige aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen."*

In totaal werden drie controleboringen uitgevoerd. Deze situeren zich in de zuidelijk zone van het projectgebied, waar de geplande bodemingrepen, een uitbreiding van het bestaande gebouw en de nieuwe parkings, zijn gepland. De overige zones van dit projectgebied worden niet verstoord of zijn reeds bebouwd/verhard.

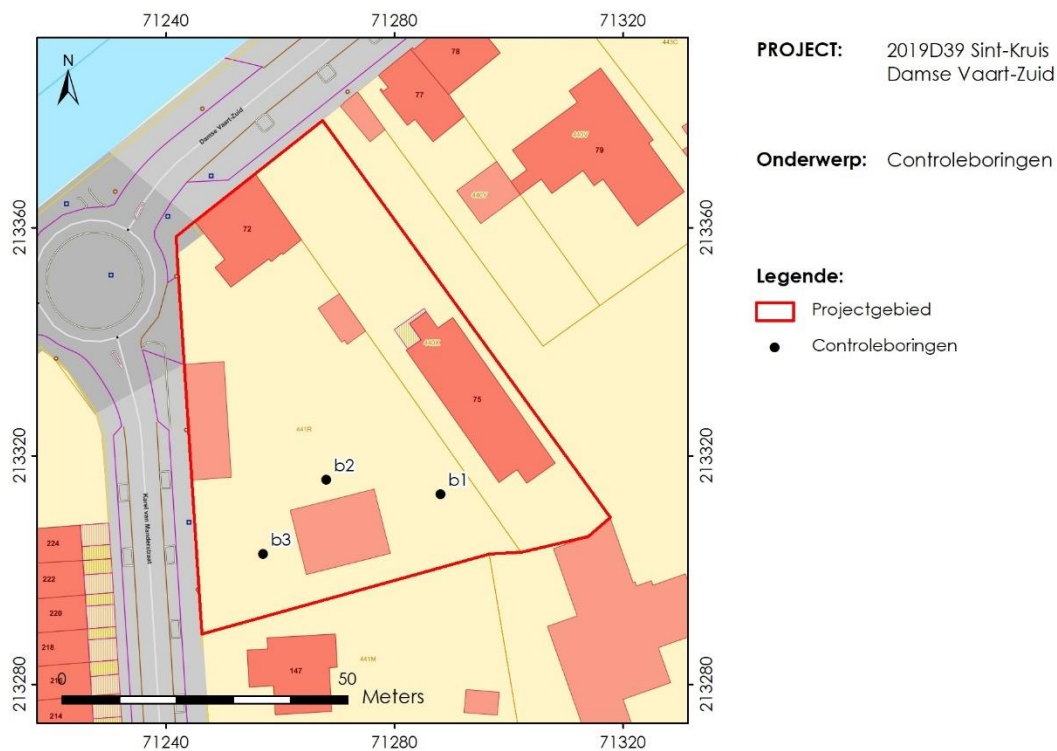
Boring B1 is gelegen in het oosten van terrein 441R en toont een profiel dat diep is verstoord (Figuur 38). Het merendeel van het profiel wordt bepaald door een antropogeen verstoord niveau. Dit heeft een donker bruingrijze kleur, is aangereikt met organisch materiaal en bevat veel bouwpuin. Hieronder, vanaf ca. 94 cm, gaat dit over in de moederbodem. Hier is dit een blauwgrijs kleiig silt, naar alle waarschijnlijkheid van mariene oorsprong. De basis van de boring bevindt zich op ca. 120 cm onder het maaiveld.

Boring B2 situeert zich centraal op perceel 441R, net ten noorden van het bestaande gebouw aan de zuidelijke perceelsgrens (Figuur 39). Dit profiel is over de volledige diepte (ca. 120 cm) verstoord. Ook hier bestaat het antropogeen pakket uit een donkerbruin zandig silt, met veel bouwpuin.

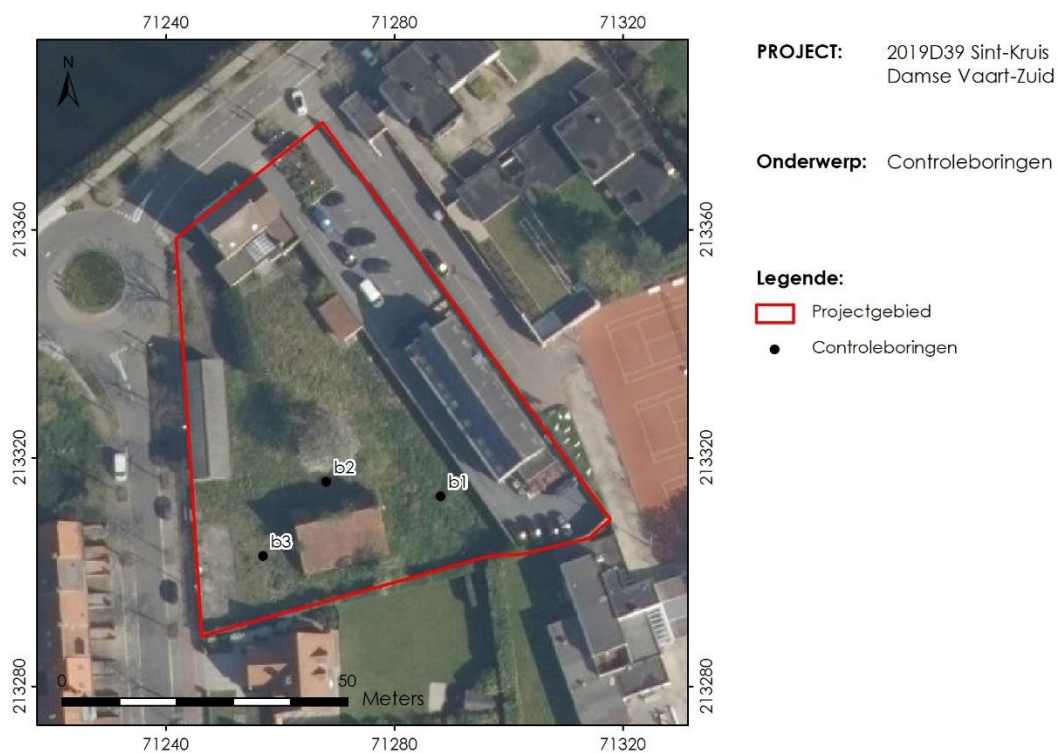
Boring B3 bevindt zich ten westen van dit gebouw en is eveneens over de volledige diepte (ca. 120 cm) verstoord (Figuur 40). De opbouw van het antropogene pakket is hier echter veel heterogener dan bij de overige twee boringen en er zijn minstens drie niveaus in te herkennen.

Alle bodemprofielen situeren zich in de zuidelijke zone van het projectgebied, in de zone waar de geplande bodemingrepen zich situeren. De bodemprofielen tonen bij alle drie de boringen dikke antropogene verstoringen. Enkel bij boring B1 kon nog de natuurlijke bodem worden aangetroffen op ca. 94 cm. Ter hoogte van boringen B2 en B3 bedraagt de dikte van het verstoorde pakket daarentegen minstens ca. 120 cm. Op basis van het DHM is het duidelijk dat het projectgebied langs de westelijk en noordelijke zijde enigszins werd opgehoogd. Op basis van bovenstaande gegevens kan besloten worden dat de geplande ingrepen zich volledig binnen de verstoorde bodem zullen situeren.

Samenvattend kan gesteld worden dat alle controleboringen gekenmerkt worden door de aanwezigheid van dikke antropogene pakketten (ca. 94 cm en minstens 120 cm) en kan de bodembewaring als 'bijzonder slecht' wordt gecategoriseerd.

Figuur 31: Situering van controleboringen ten opzichte van de kadasterkaart (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

Figuur 32: Situering van controleboringen ten opzichte van de meest recente orthofoto-opname (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

Figuur 33: Controleboring B1.

Figuur 34: Controleboring B2.

Figuur 35: Controleboring B3.

Boring	Horizont	Begin (cm)	Einde (cm)	Bodem	Stratigrafie	textuur
B1	1	0	94	C	Antropogeen	L
B1	2	94	120	C	Marien	Le
B2	1	0	120	C	Antropogeen	L
B3	1	0	60	C	Antropogeen	L
B3	2	60	80	C	Antropogeen	Z
B3	3	80	120	C	Antropogeen	L

Tabel 1: Boorlijst.

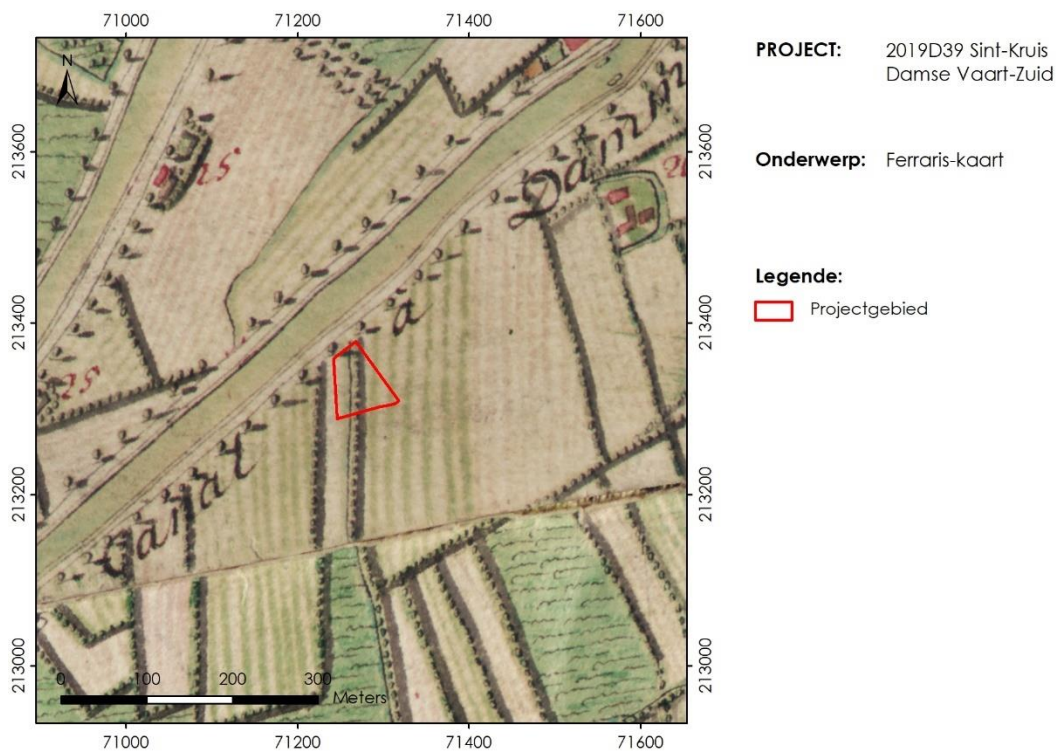
1.2.2 Historisch cartografische situering

Diverse historische kaarten geven informatie over het projectgebied tijdens de 18de en 19de eeuw:

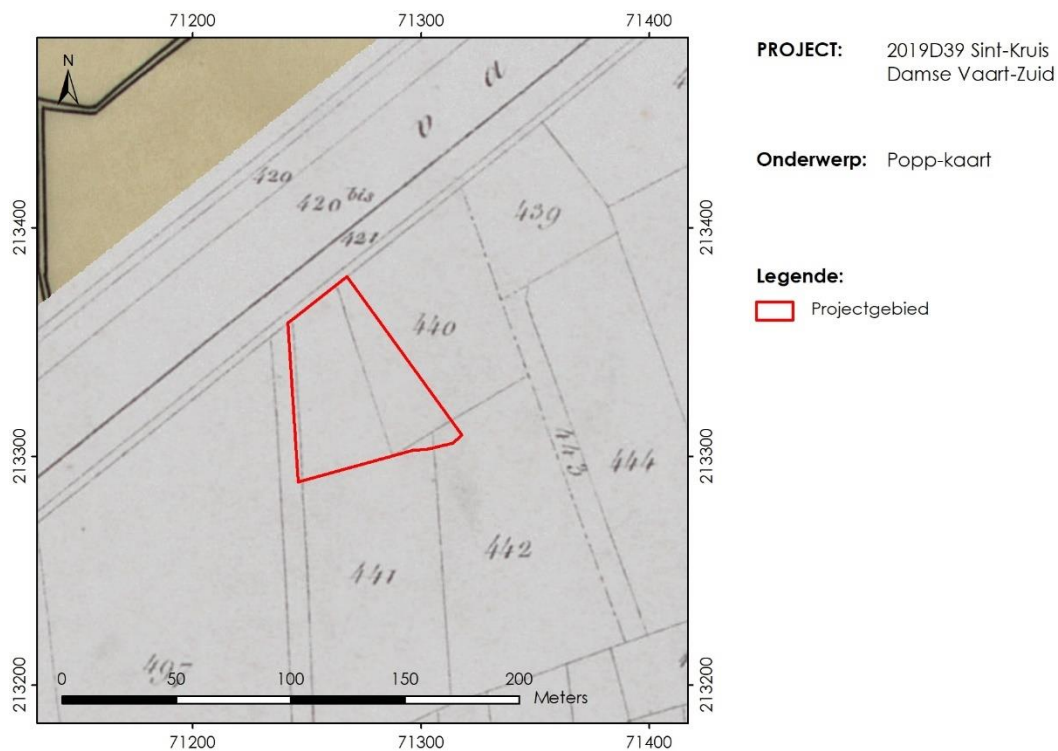
De Frickx-kaart uit de eerste helft van de 18de eeuw toont reeds de positie van het projectgebied langs de Damse Vaart (*Canal de Damme*). De Damse Vaart (*Canal de Bruges à Damme*) is eveneens weergegeven op de Ferraris-kaart (Figuur 36) uit de tweede helft van de 18e eeuw en wordt geflankeerd door onverharde wegen met bomenrij. De omgeving van het projectgebied wordt gekenmerkt door talrijke akkerpercelen die gescheiden worden door rijen bomen of struiken en een verspreide bewoning. Ter hoogte van het projectgebied bevinden zich akkerpercelen.

De 19de eeuwse Popp-kaart (Figuur 37) en de Atlas der Buurtwegen (Figuur 38) geven een gelijkaardig beeld, met ter hoogte van het projectgebied delen van twee percelen (n° 440 en 441 op de Popp-kaart) die grenzen aan de voorlopers van de Damse Vaart-Zuid in het noorden (weg 421 en Chemin n° 8bis op resp. de Popp-kaart en de Atlas der Buurtwegen) en de Karel Van Manderstraat in het westen (weg 514bis op de Popp-kaart). Naast de Damse Vaart (*Vaert van Brugge naer Damme* en *Canal de Bruges à Ecluse* op resp. de Popp-kaart en de Atlas der Buurtwegen) verschijnt op de Atlas der Buurtwegen voor het eerst een waterloop ter hoogte van het Zuidervaartje. In het projectgebied zelf en in de directe omgeving ervan is geen bebouwing aanwezig.

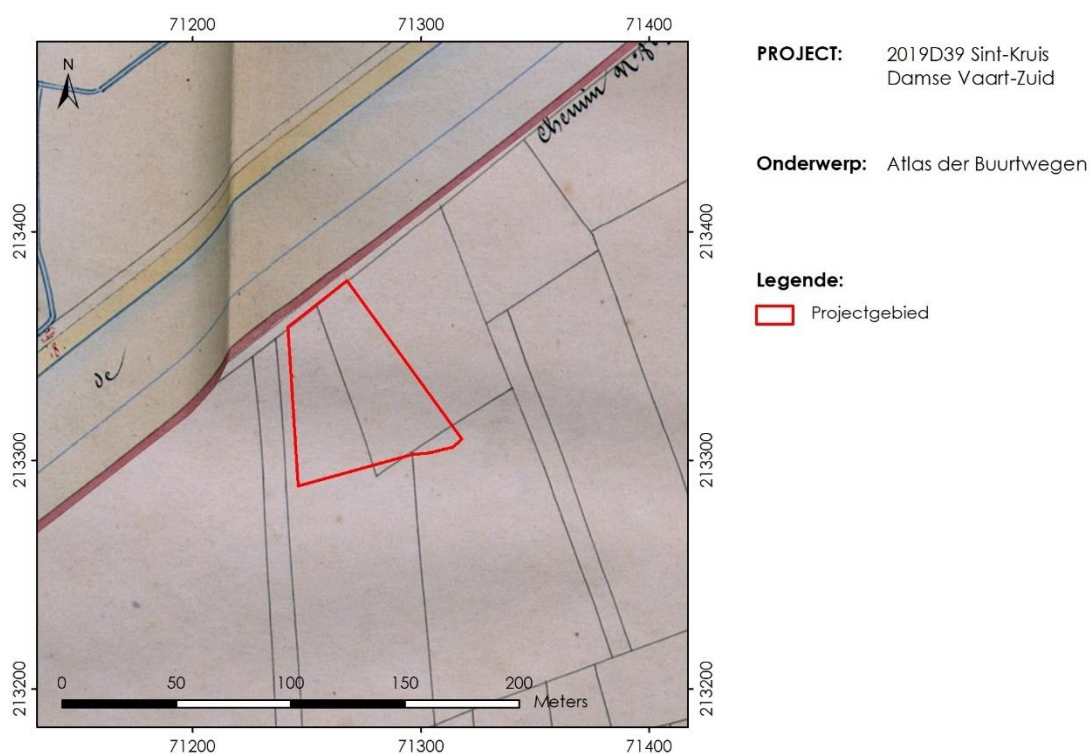
Ook op de Vandermaelen-kaart (Figuur 39) is het Zuidervaartje (*Canal à écoulement des eaux du sud de Bruges*) zichtbaar op zo'n 250 m ten zuiden van het projectgebied.

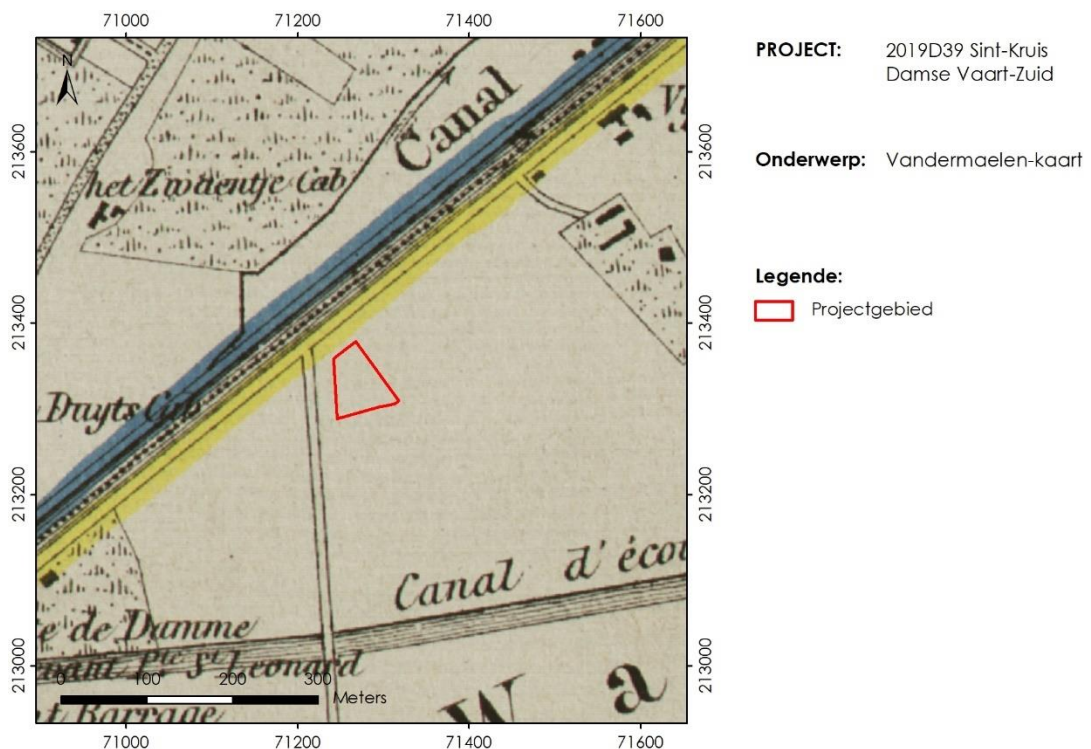
Figuur 36: Het onderzoeksgebied ten opzichte van de Ferraris-kaart (1777) (bron: Geopunt / Koninklijke Bibliotheek van België / agentschap Informatie Vlaanderen).

Figuur 37: Het onderzoeksgebied ten opzichte van de Popp-kaart (1842-1879) (bron: Geopunt / agentschap Informatie Vlaanderen).

Figuur 38: Het onderzoeksgebied ten opzichte van de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) (bron: Geopunt / Provincie West-Vlaanderen/ agentschap Informatie Vlaanderen).

Figuur 39: Het onderzoeksgebied ten opzichte van de Vandermaelen-kaart (1846-1854) (bron: Geopunt / Koninklijke Bibliotheek van België / agentschap Informatie Vlaanderen).

1.2.3 Archeologische situering

Het projectgebied Sint-Kruis – Damse Vaart-Zuid ligt op de grens tussen de archeoregio's Polders en Zandstreek. Volgens het geoportaal van Onroerend Erfgoed liggen in het projectgebied geen archeologische zones, noch gebieden waar geen archeologie meer verwacht kan worden. In het projectgebied zijn ook nog geen archeologische vindplaatsen gekend. Een overzicht van de archeologische data uit de directe omgeving is opgenomen in Tabel 2 en Figuur 40.

Gemeente	Deelgemeente	Totaal
Brugge	Assebroek	26
	Brugge	362
	Dudzele	152
	Koolkerke	129
	Lissewege	35
	Sint-Andries	26
	Sint-Kruis	28
	Sint-Michiels	17
	Onbepaald	8
Totaal		783

Tabel 2: Overzicht van het aantal CAI-records per Brugse (deel)gemeente.

Algemeen kan gesteld worden dat redelijk wat informatie gekend is over de vroegere bewoning van de regio, maar dat gravend onderzoek tot nu toe eerder beperkt is gebleven: de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) telt voor de deelgemeente Sint-Kruis slechts 28 geïnventariseerde records (Tabel 2). De records uit een straal van 1.5 km rondom het projectgebied werden in het kader van deze archeologienota in meer detail bekeken. Het gaat daarbij om 125 vindplaatsen gelegen in de deelgemeenten Brugge (N = 85), Koolkerke (N = 37) en Sint-Kruis (N = 1), of waarvoor de deelgemeente onbepaald is (N = 2).

De aangetroffen resten dateren uit verschillende periodes van de menselijke geschiedenis, gaande van de Metaaltijden tot en met de Nieuwste Tijd. Resten uit de Steentijd werden tot nog toe niet aangetroffen. De meeste van de gekende archeologische vindplaatsen in het afgebakende gebied bevatten resten uit één periode (N = 115). Zes vindplaatsen bevatten resten uit twee verschillende periodes, terwijl vier vindplaatsen resten uit drie of vier verschillende periodes bevatten.

Het betreft vindplaatsen met resten die kunnen worden toegeschreven aan de Middeleeuwen (N = 33), de Nieuwe Tijd (N = 22) en in mindere mate aan de Nieuwste Tijd (N = 7), de Romeinse Tijd (N = 6) en de Metaaltijden (N = 3). Een groot deel van de aangetroffen resten kan echter niet aan een bepaalde periode worden toegeschreven (N = 69). Meer gedetailleerde informatie over de datering van de vindplaatsen in het afgebakende gebied wordt weergegeven op Figuur 41-Figuur 46.

De vindplaatsen in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied kwamen aan het licht door middel van diverse onderzoekstechnieken. Op 115 van de 125 geïnventariseerde vindplaatsen vond één type onderzoek plaats, terwijl op de overige locaties telkens twee (N = 8), vier (N = 1) of zes (N = 1) verschillende onderzoekstechnieken werden toegepast. Voorts is het waard te vermelden dat een grote hoeveelheid vindplaatsen in kaart werd gebracht door middel van historisch onderzoek (N = 86; Figuur 52), in het bijzonder via kaartstudies, en in mindere mate ook door middel van luchtfotografie (N = 12; Figuur 53). Op een kleine groep vindplaatsen kwamen vondsten aan het licht als toevalsvondst (N = 1; Figuur 47), tijdens een controle van werken (N = 10; Figuur 48) of aan de hand van metaaldetectie (N = 4; Figuur 47). Archeologisch terreinwerk in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied omvat vijf mechanische prospecties (Figuur 49), acht opgravingen (Figuur 50) en op twee vindplaatsen staat het archeologisch onderzoek geklasseerd als onbepaald (Figuur 51). Tot slot is het voor een aantal vindplaatsen niet mogelijk om het uitgevoerde onderzoek aan één of meerdere van bovenvermelde categorieën toe te wijzen (N = 13; Figuur 54).

In de directe omgeving van het projectgebied treffen we onder andere de volgende vindplaatsen aan onmiddellijk ten noorden van de Damse Vaart:

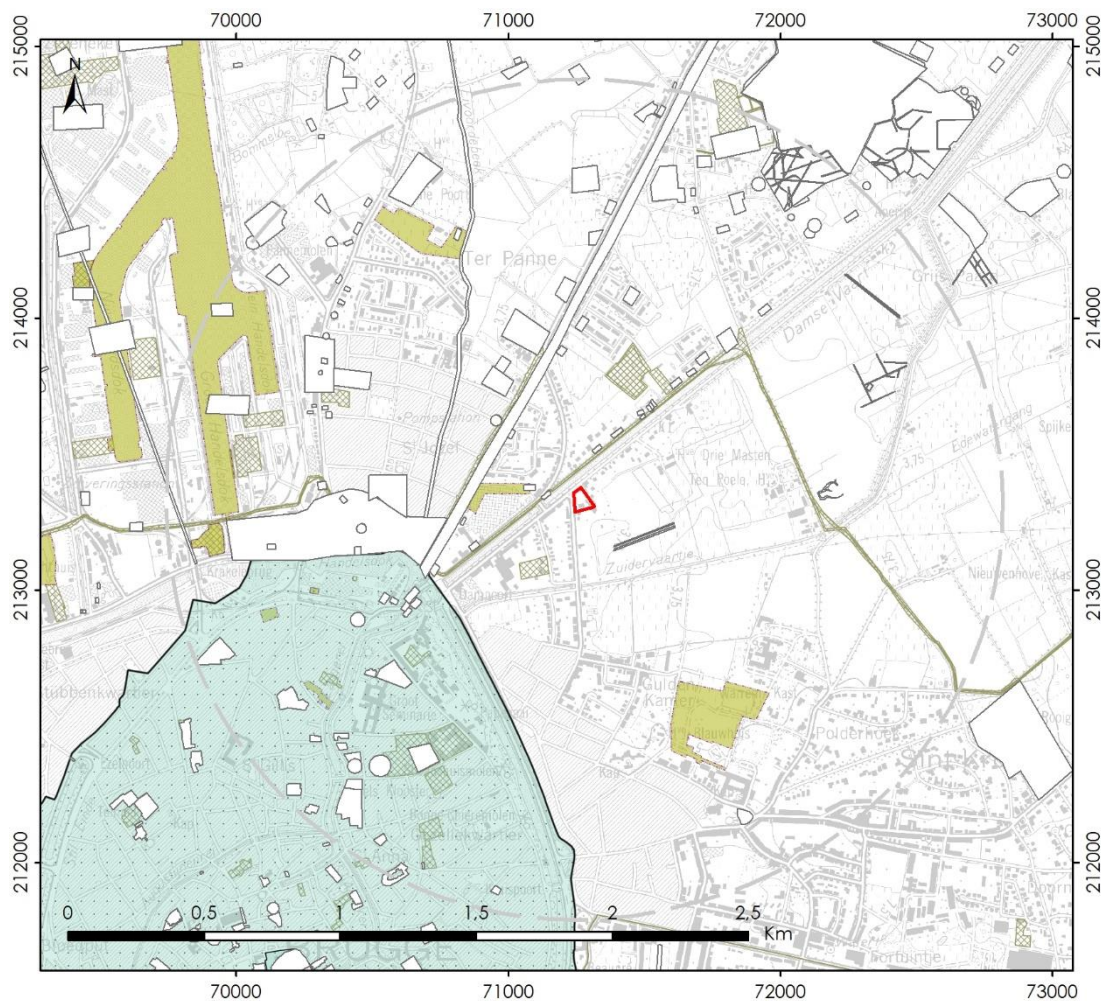
- Historisch onderzoek (kaartstudie) op de locatie Brugge – Noorweegse Kaai IV (CAI-300,343), op zo'n 85 m ten noordwesten van projectgebied, heeft uitgewezen dat zich hier een stenen kruis bevindt/bevond.
- Te Brugge – Jules Van Praetstraat I (CAI-300,344) en Brugge – Noorweegse Kaai III (CAI-300,341), op resp. 140 m ten noordwesten en 135 m ten noordoosten van projectgebied, bevinden zich twee alleenstaande hoeves die door middel van historisch onderzoek in kaart werden gebracht.

Ten zuiden van de Damse Vaart, meer bepaald op zo'n 165 m ten zuidoosten van projectgebied, bevindt zich een wegtracé op de locatie Brugge – Ten Poele (CAI-206,069) dat op basis van luchtfotografie in kaart werd gebracht.

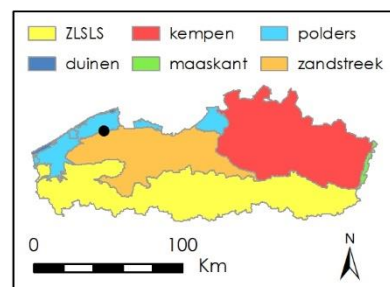
Geen van deze vier vindplaatsen kan ook op basis van het reeds uitgevoerde onderzoek aan een specifieke periode worden toegeschreven.

Eveneens dient hier vermeld te worden dat perceel 441R sinds 2014 is opgenomen op de vastgestelde inventaris bouwkundig erfgoed⁴ (Figuur 55). Aan de noordelijke rand van dit perceel, op de hoek van de Damse Vaart-Zuid en de Karel van Manderstraat, bevindt zich een alleenstaande stadswoning die gebouwd werd in 1900. Ter hoogte van deze stadswoning zullen echter geen bodemingrepen plaatsvinden.

⁴ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/76394>

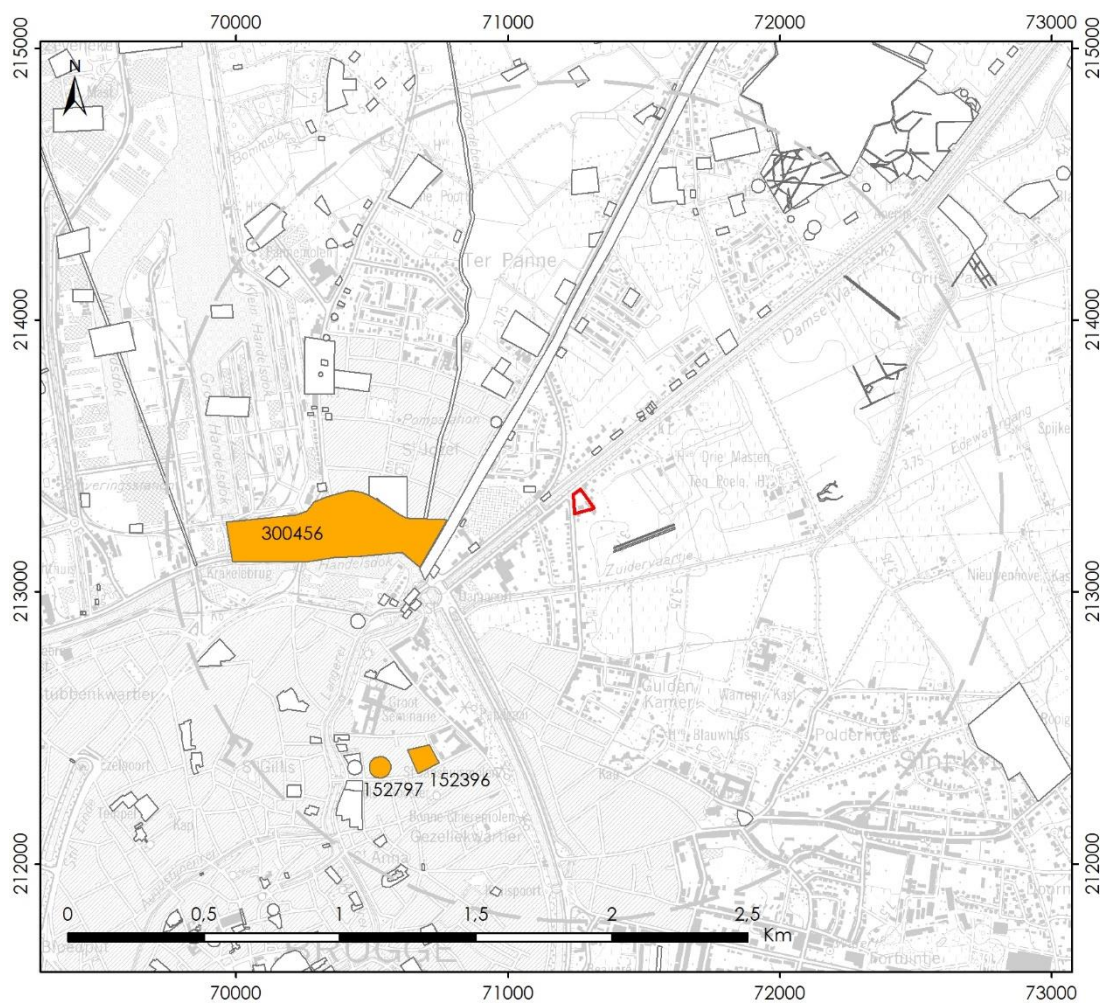
- Legende:**
- Projectgebied
 - CAI-record
 - Wetenschappelijke inventaris archeologisch erfgoed
 - Vastgestelde archeologische zones
 - Beschermd archeologische sites
 - Gebieden waar geen archeologie te verwachten valt
 - Bekrachtigde archeologienota's en nota's

PROJECT: 2019D39 Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid

Onderwerp: CAI

Figuur 40: Locatie van het projectgebied ten opzichte van de archeoregio's (inzet), gekende archeologische vindplaatsen (CAI), gebieden opgenomen in de wetenschappelijke inventaris archeologisch erfgoed, de vastgestelde archeologische zones, beschermde archeologische sites, gebieden waar geen archeologie te verwachten valt en gebieden met bekrachtigde (archeologie)nota's in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied (bron: Geopunt / agentschap Onroerend Erfgoed).

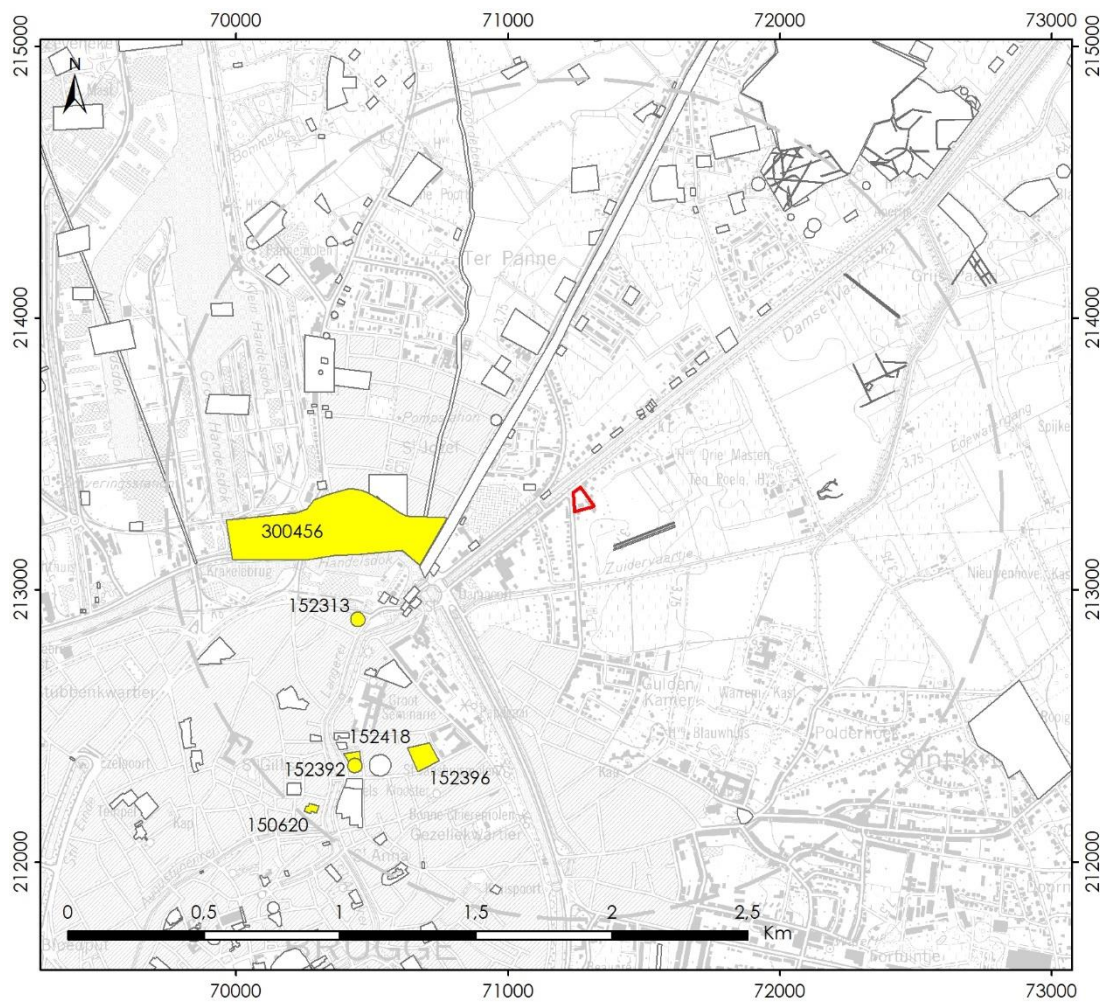

PROJECT: 2019D39 Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid

Onderwerp: CAI

Legende: Projectgebied
 Metaaltijden

Figuur 41: Overzicht van vindplaatsen met resten uit de Metaaltijden in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied (bron: agentschap Onroerend Erfgoed).

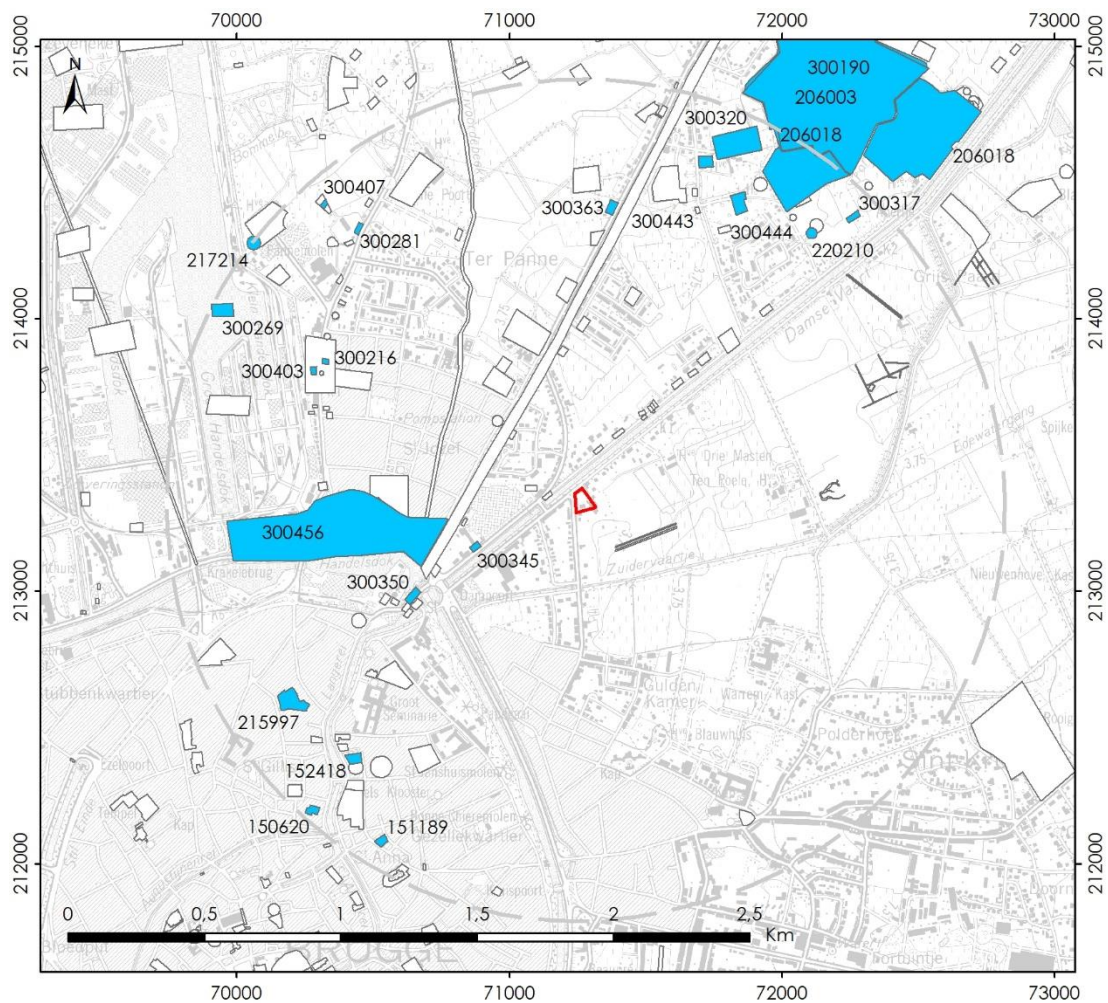

PROJECT: 2019D39 Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid

Onderwerp: CAI

Legende: Projectgebied
 Romeinse Tijd

Figuur 42: Overzicht van vindplaatsen met resten uit de Romeinse Tijd in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied (bron: agentschap Onroerend Erfgoed).

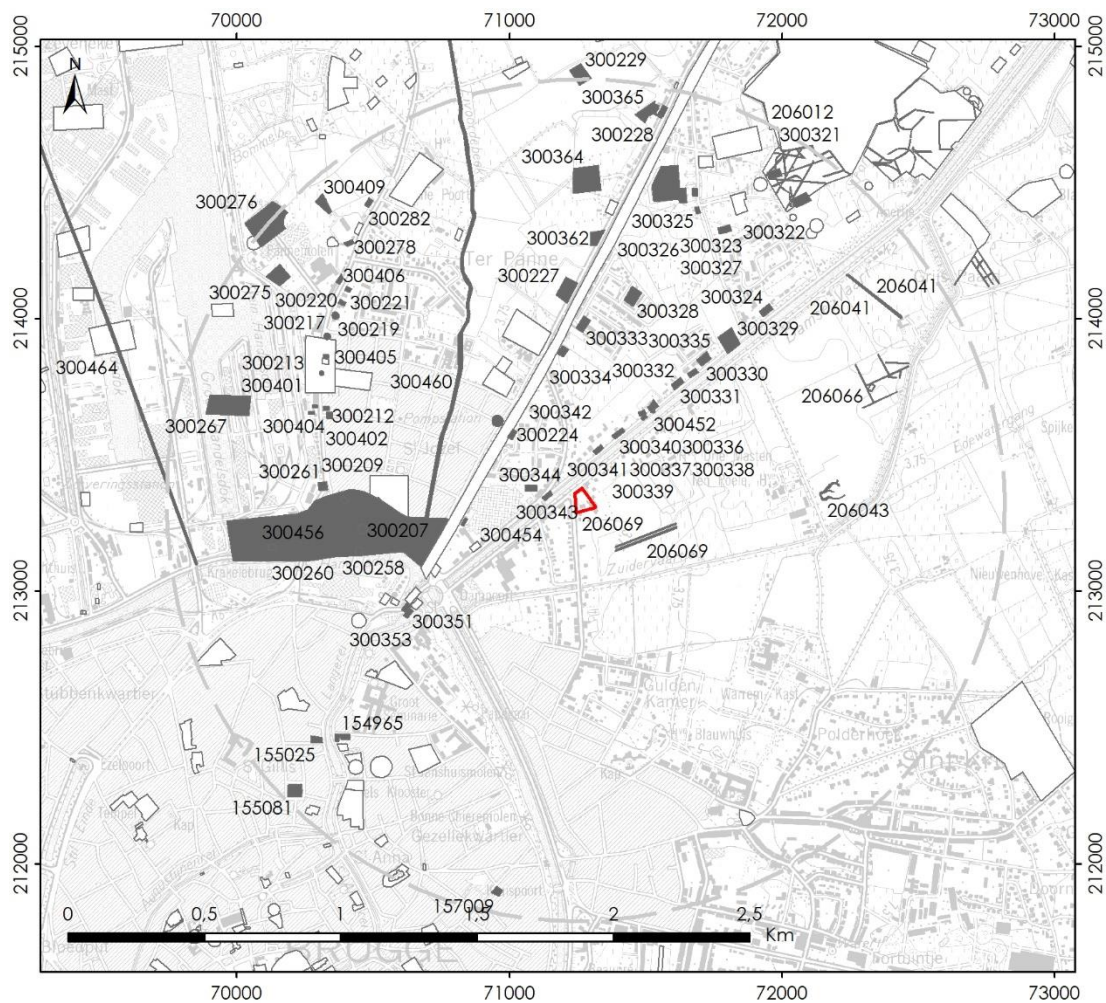

PROJECT: 2019D39 Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid

Onderwerp: CAI

Legende: Projectgebied
 Nieuwe Tijd

Figuur 44: Overzicht van vindplaatsen met resten uit de Nieuwe Tijd in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied (bron: agentschap Onroerend Erfgoed).

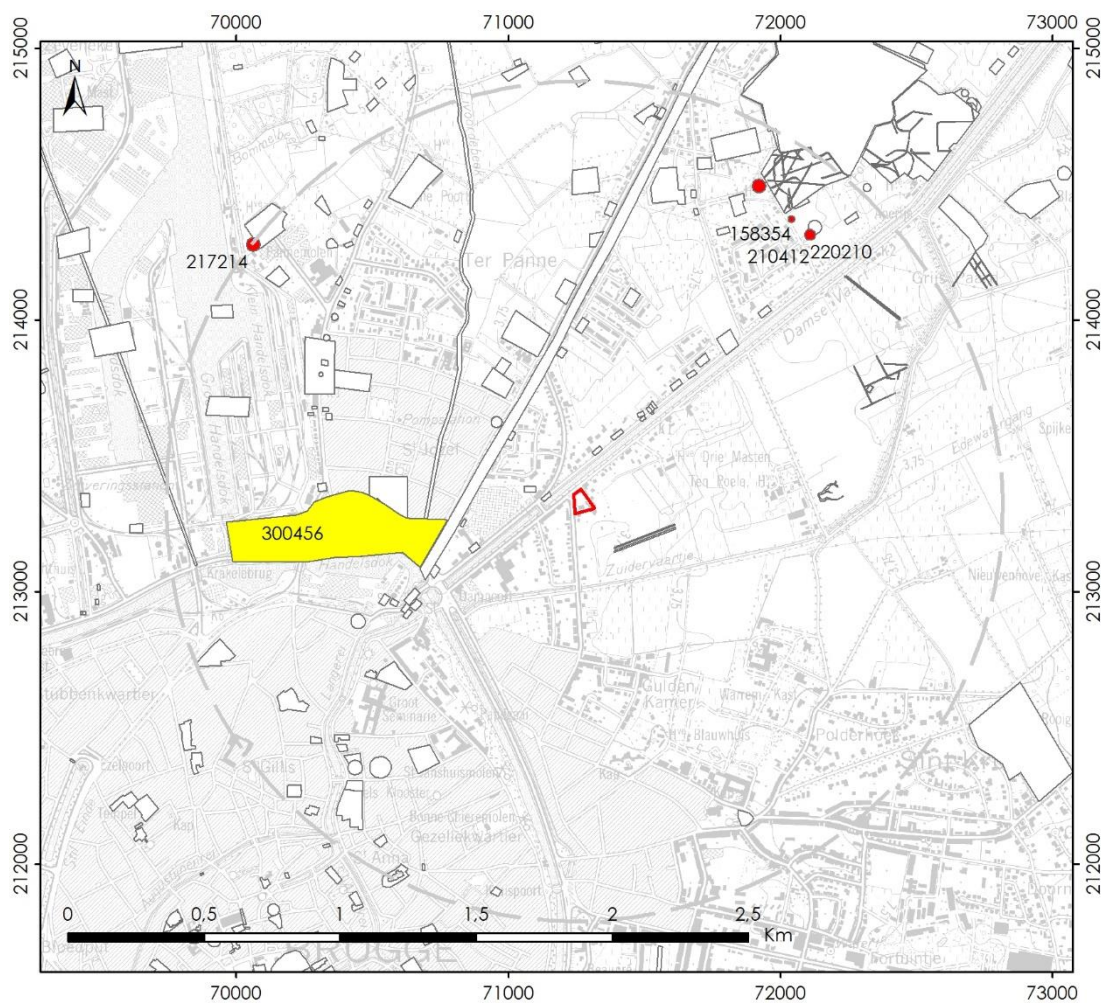

PROJECT: 2019D39 Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid

Onderwerp: CAI

Legende: Projectgebied
 Onbepaald

Figuur 46: Overzicht van vindplaatsen met archeologische resten die niet aan een bepaalde periode konden worden toegeschreven in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied (bron: agentschap Onroerend Erfgoed).

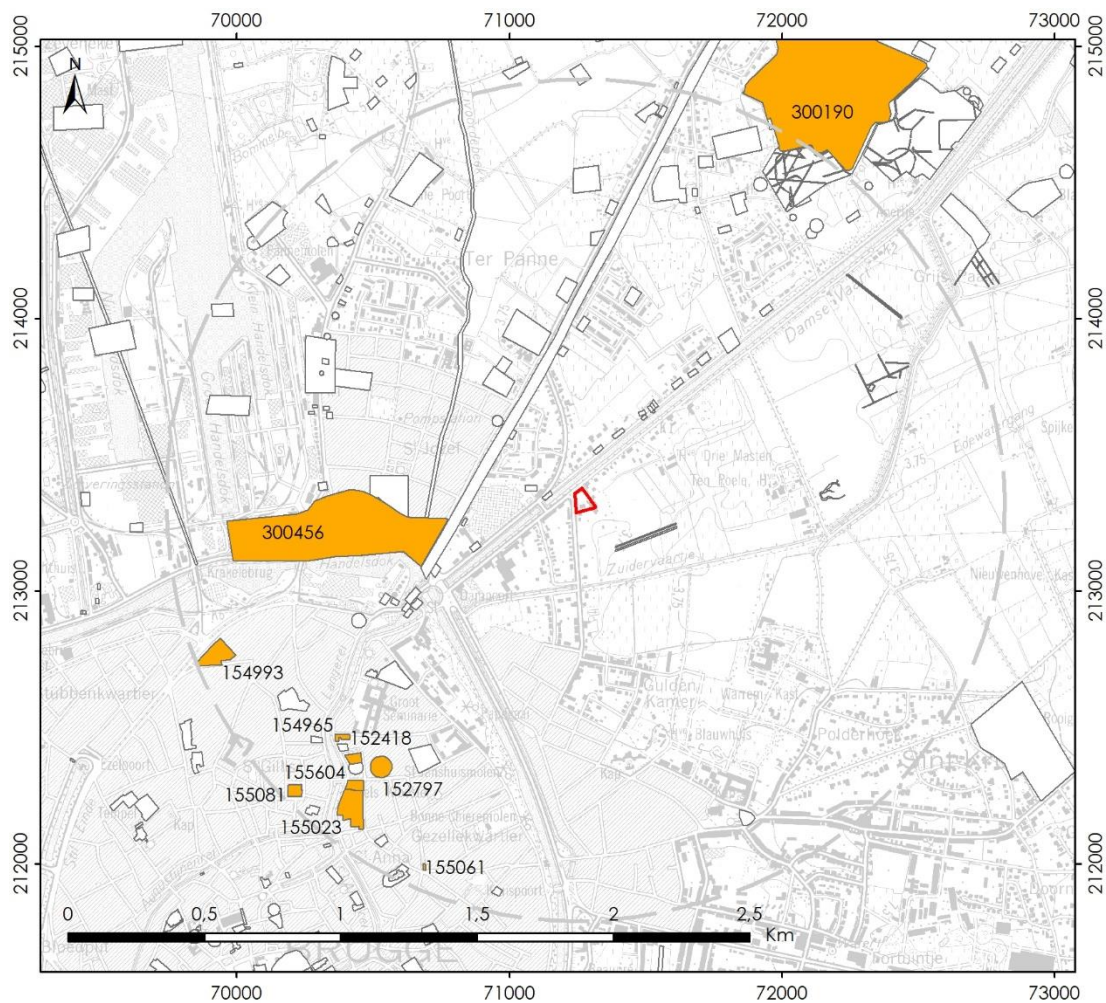
PROJECT: 2019D39 Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid

Onderwerp: CAI

Legende:

- Projectgebied
- Toevalsvondst
- Metaaldetectie

Figuur 47: Overzicht van archeologische toevalsvondsten en vindplaatsen die door middel van metaaldetectie werden onderzocht in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied (bron: agentschap Onroerend Erfgoed).

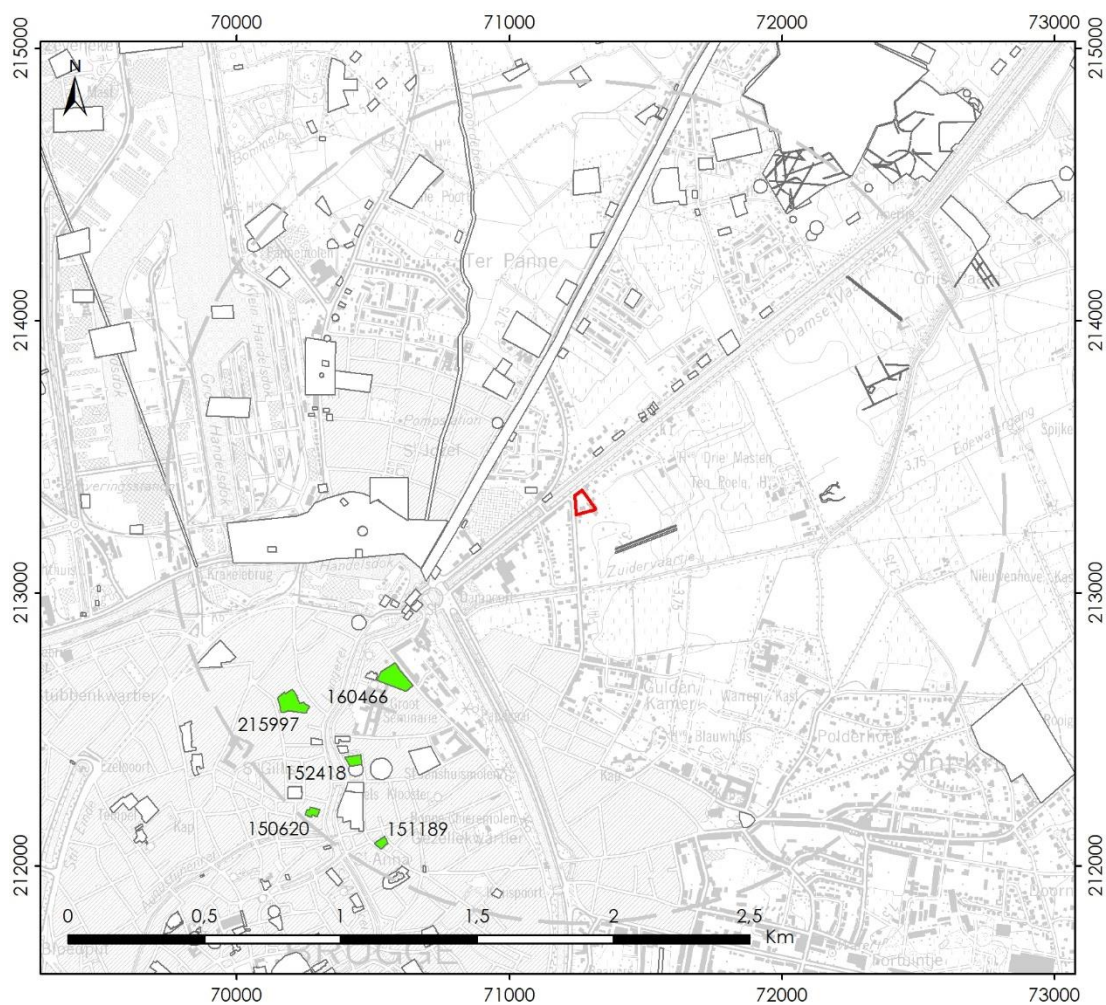

PROJECT: 2019D39 Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid

Onderwerp: CAI

Legende: Projectgebied
 Controle van werken

Figuur 48: Overzicht van archeologische vindplaatsen die aan het licht kwamen tijdens een controle der werken (bron: agentschap Onroerend Erfgoed).

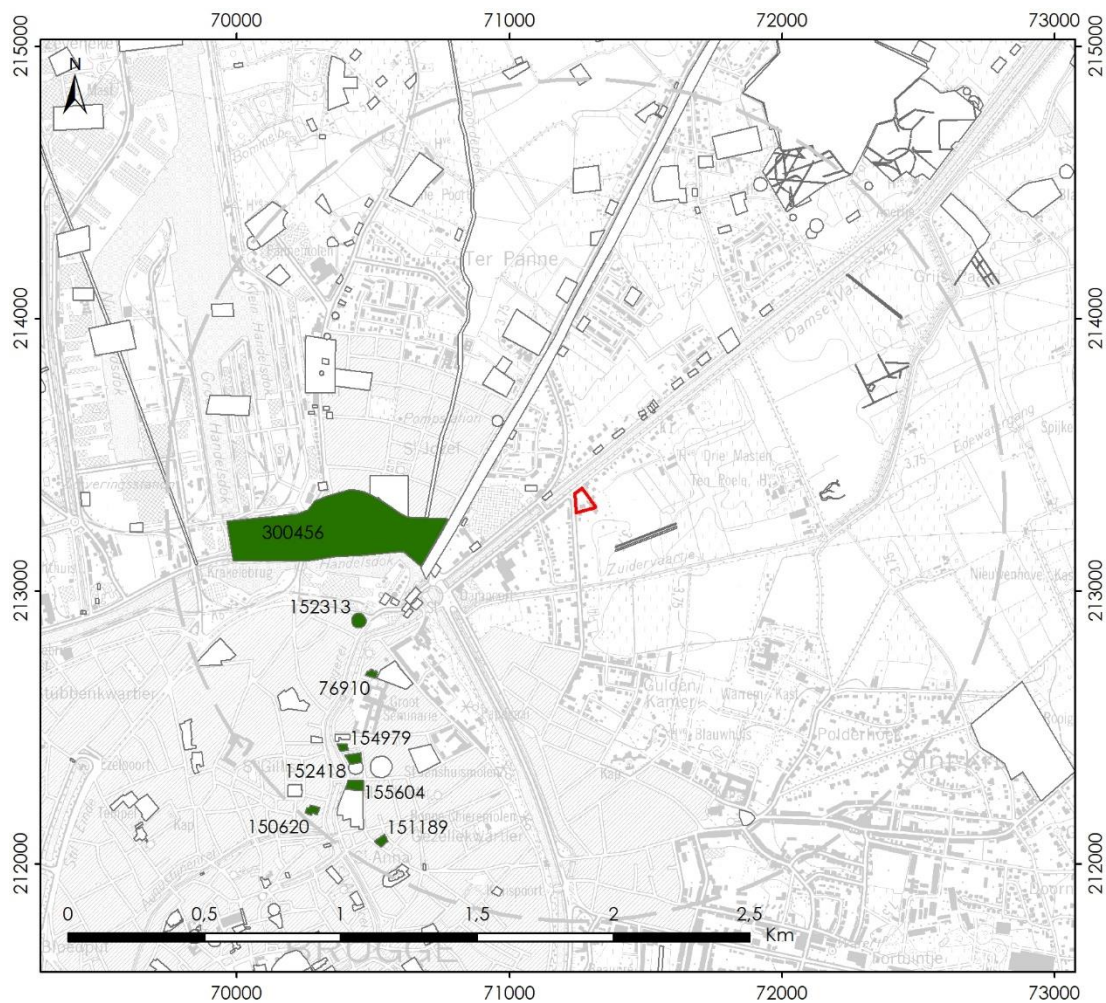

PROJECT: 2019D39 Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid

Onderwerp: CAI

Legende: ▢ Projectgebied
▢ Mechanische prospectie

Figuur 49: Overzicht van terreinen in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied waar mechanische prospecties (proefsleuven) plaatsvonden (bron: agentschap Onroerend Erfgoed).

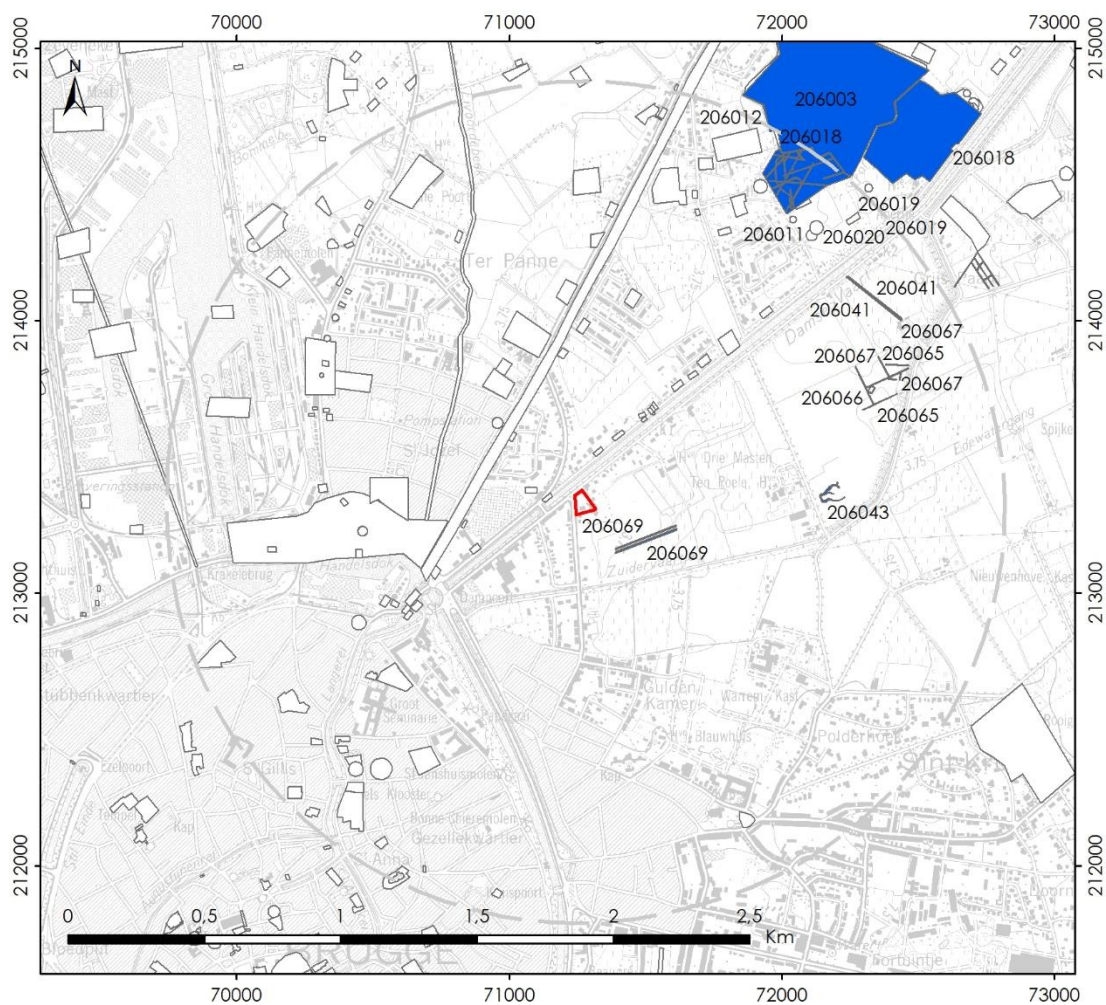

PROJECT: 2019D39 Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid

Onderwerp: CAI

Legende: Projectgebied
 Opgraving

Figuur 50: Overzicht van terreinen in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied waar opgravingen plaatsvonden (bron: agentschap Onroerend Erfgoed).

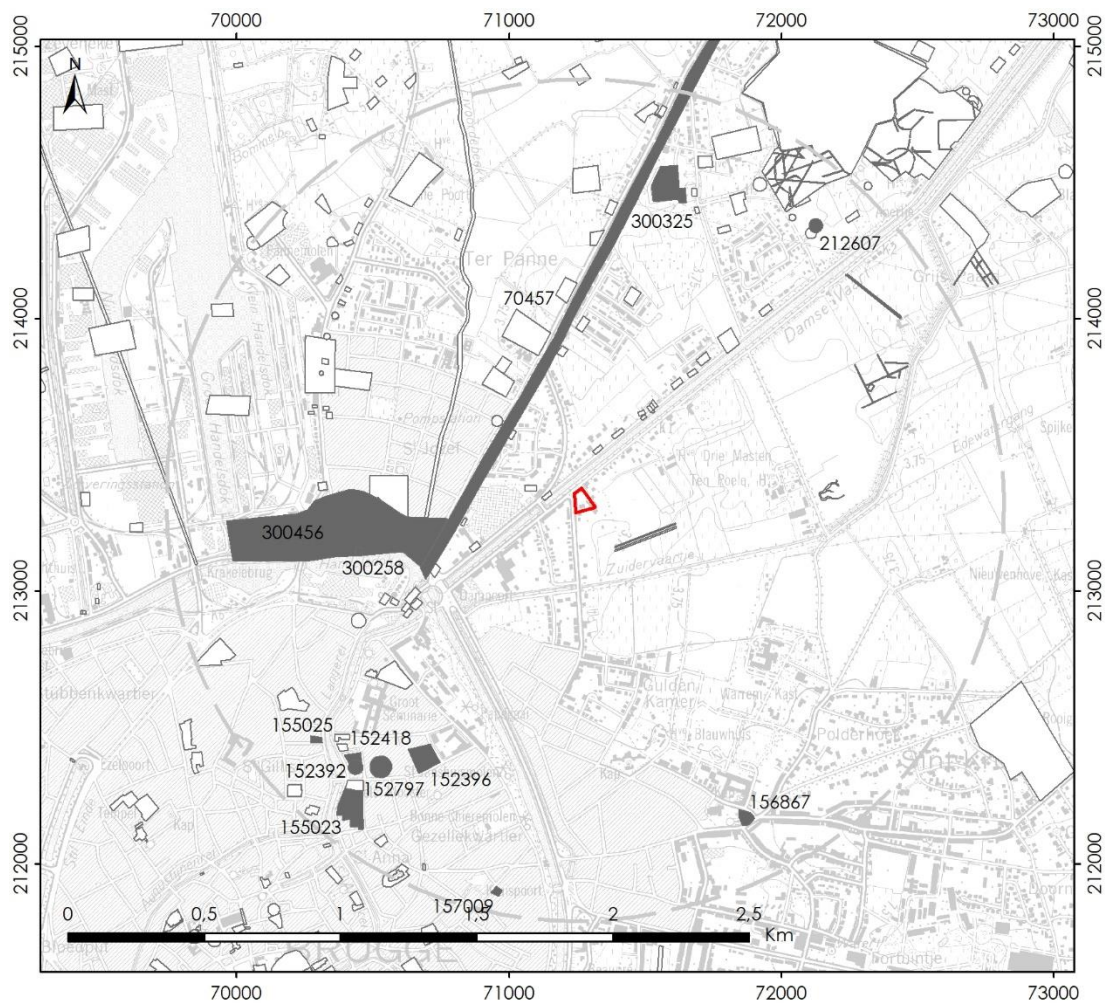

PROJECT: 2019D39 Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid

Onderwerp: CAI

Legende: Projectgebied
 Luchtfotografie

Figuur 53: Overzicht van archeologische vindplaatsen in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied die in kaart werden gebracht door middel van luchtfotografie (bron: agentschap Onroerend Erfgoed).

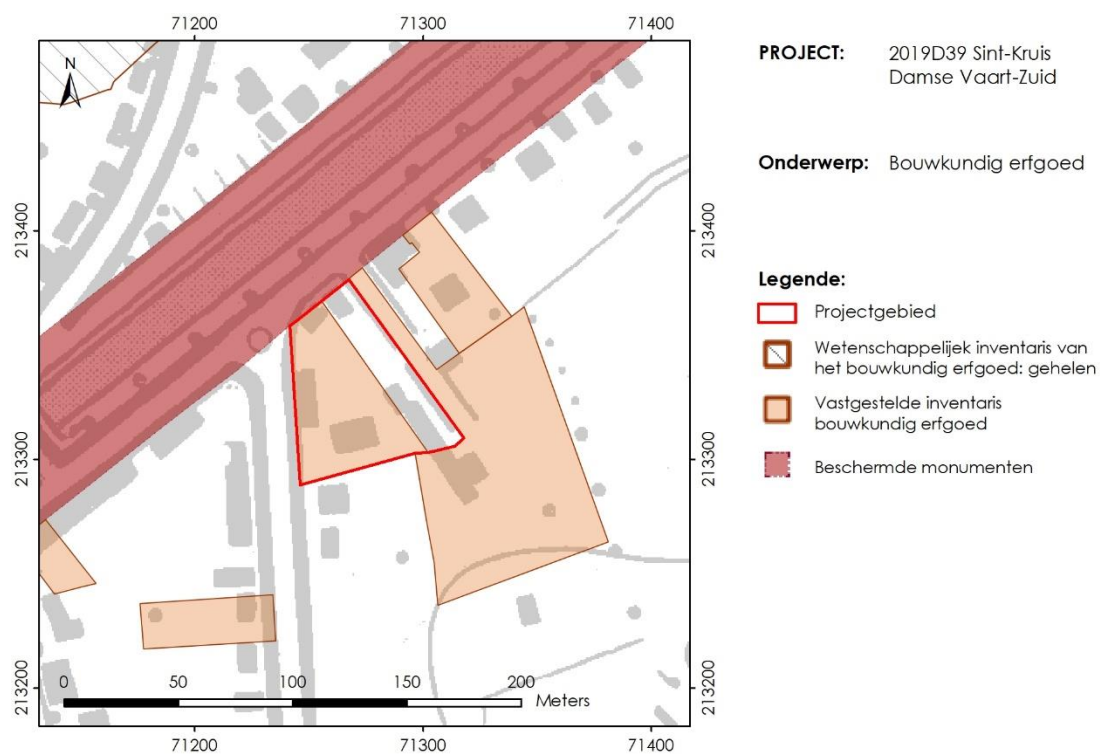

PROJECT: 2019D39 Sint-Kruis
Damse Vaart-Zuid

Onderwerp: CAI

Legende: Projectgebied
 Onderzoek onbepaald

Figuur 54: Overzicht van archeologische vindplaatsen in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied waar onbepaald onderzoek plaatsvond (bron: agentschap Onroerend Erfgoed).

Figuur 55: Overzicht van het bouwkundig erfgoed in de directe omgeving van het projectgebied (bron: agentschap Onroerend Erfgoed).

1.2.4 Interpretatie – datering onderzoeksgebied

Het projectgebied ligt aan de zuidelijke rand van de polderstreek, ter hoogte van woon(uitbreidings)gebied in het noorden van de deelgemeente Sint-Kruis (gemeente Brugge, provincie West-Vlaanderen). Het omvat percelen 440X en 441R, goed voor een totale omvang van ca. 0.4 ha, en wordt in het noorden en westen begrensd door de Damse Vaart en de Karel Van Manderstraat.

Uit de bureaustudie waarin de huidige kennis omtrent de regionale en lokale landschappelijke, geologische, geomorfologische, bodemkundige en culturele contexten werden geschetst, komt naar voor dat het onderzochte gebied zich bevindt aan de rand van de Kustvlakte, meerbepaald tussen de Damse Vaart en het Zuidervaartje die beiden deel uitmaken van het Bekken van de Brugse Polders.

De ondergrond ter hoogte van het projectgebied bestaat uit Holocene afzettingen van maximaal 2 m dik, met daaronder fluvioperiglaciale afzettingen uit het Weichseliaan en kleiige afzettingen uit het Eem die beide deel uitmaken van het opvullingspakket van de Vlaamse Vallei dat in dit gebied 15-20 m dik kan zijn. Hoewel de bodemkaart (schaal 1/20,000) aangeeft dat het projectgebied zich in een bebouwde zone bevindt, kan op basis van de omliggende terreinen worden afgeleid dat dit gebied behoort tot de zgn. Middellandpolders en de ondiepe ondergrond vermoedelijk bestaat uit overdekte poelgronden en overdekte oude kleiplaatgronden. Drie controleboringen die naar aanleiding van dit bureauonderzoek werden uitgevoerd ter hoogte van de geplande nieuwe vleugel, wijzen echter op een bijzonder slechte bodembewaring, met dikke antropogene pakketten (tot ca. 94 cm in B1; tot minstens ca. 120 cm in B2 en B3) ter hoogte van het projectgebied.

Het projectgebied is in gebruik geweest als historisch akkerland, maar werd tenminste vanaf het begin van de 20e eeuw (deels) bebouwd. In totaal werden in de loop van de 20e en vroege 21e eeuw vier gebouwen op perceel 441R en twee gebouwen op perceel 440X gezet, die op één gebouw na (gelegen aan de noordelijke rand van perceel 440X en gesloopt tussen 2008-2011 en 2012) nog steeds aanwezig zijn. Perceel 440X werd eveneens volledig verhard.

Het DHM wijst uit dat het maximale hoogteverschil binnen het projectgebied 2.2 m bedraagt, waarbij het zuidelijke deel van perceel 441R zich beduidend lager bevindt dan het noordwestelijke deel dat mogelijk werd opgehoogd. Ook perceel 440X, dat redelijk vlak is, bevindt zich duidelijk hoger dan de omliggende terreinen en werd mogelijk opgehoogd.

1.2.5 Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed

1.2.5.1 Gemotiveerde tekstuele verwachting

Heeft het projectgebied een archeologisch potentieel?

Ja. Tot dusver werd in het projectgebied zelf nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd en door dit gebrek aan gericht onderzoek zijn in het projectgebied nog geen archeologische vindplaatsen gekend. Onderzoek in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied leverde wel verschillende vindplaatsen op die dateren van de Metaaltijden tot de Nieuwste Tijd.

Uit de hierboven in detail geschetste landschappelijke en culturele contexten (e.g. topografie, geologie, geomorfologie, bodemkunde, hydrografie, geschiedenis, archeologie) kunnen geen eenduidige argumenten worden aangehaald die de aanwezigheid van archeologische resten op dit moment kunnen uitsluiten. Het kan daarbij zowel handelen om vondstspreadingen als om bodemsporen, ongeacht de ouderdom van de resten. Een nadere specificatie en waardering (vb. hoog-laag) van het archeologisch potentieel van het projectgebied is op basis van het huidige bureauonderzoek niet mogelijk.

Is er reeds sprake van verstoring van dit potentieel? Zo ja, in welke mate?

Bij de bespreking van een eventuele verstoring van dit archeologische potentieel dient een onderscheid gemaakt te worden tussen verschillende zones:

- Aangezien op de volledige vrije oppervlakte van perceel 440X een verharding aanwezig is, kan worden aangenomen dat de top van de bodem op deze locatie reeds in zekere mate verstoord is. Hier geldt dat archeologische waarden geassocieerd met de top van de bodem bijgevolg eveneens in zekere mate verstoord zullen zijn.
- De drie controleboringen wijzen erop dat de ondergrond ter hoogte van de niet-bebouwde zones op perceel 441R, waar de nieuwe vleugel wordt voorzien, verstoord is tot dieptes van ca. 94 en minstens ca. 120 cm onder het maaiveld. Archeologische waarden die zich in dit deel van de bodem bevinden, zullen bijgevolg eveneens verstoord of volledig vernield zijn.
- Het bureauonderzoek wees uit dat er tenminste vanaf het begin van de 20e eeuw bebouwing aanwezig is in het projectgebied en dat in totaal zes gebouwen aanwezig zijn of geweest zijn op percelen 440X en 441R. De nieuwe vleugel en een deel van de parkeerruimte op perceel 441R overlappen deels met twee van deze (nog te slopen) gebouwen. Hoewel momenteel niet geweten is of deze gebouwen onderkelderd zijn, kan worden aangenomen dat tenminste de top van de bodem op deze locaties reeds verstoord werd. Wanneer de resultaten van de controleboringen eveneens in rekening worden gebracht, betekent dit dat waarschijnlijk ook de diepere bodemniveaus (tot ca. 94 of tot minstens ca. 120 cm) verstoord zijn. Archeologische waarden die met dit deel van de bodem geassocieerd zouden zijn, zullen daarom ook reeds in zekere mate verstoord of volledig vernield zijn ongeacht de lokale landschappelijke, geologische, geomorfologische, bodemkundige en culturele contexten.

Vormen de geplande ingrepen een bedreiging voor het archeologisch potentieel?

Aangezien op het volledige perceel 440X reeds een verharding aanwezig is die niet zal worden vervangen, vormen de geplande ingrepen op deze locatie geen bedreiging voor het eventueel aanwezige archeologische potentieel.

De bodemingrepen (nivellering en verharding) ter hoogte van de geplande parkeerruimtes op perceel 441R hebben enkel betrekking op het bovenste deel van de bodem. De hoger gelegen delen die hier zullen worden afgegraven, vallen echter deels samen met één van de te slopen gebouwen. De aanleg van deze parkeerruimtes vormen bijgevolg slechts een minimale bedreiging voor het aanwezige archeologische potentieel.

De bodemingrepen ter hoogte van de nieuwe vleugel en in de onmiddellijke omgeving hiervan (i.e. funderingen, liftput, regenwaterput, infiltratievoorziening, septische put, pompputten en ondergrondse leidingen) vallen samen met een te slopen gebouw en met een niet-bebouwde zone. Omwille van het reeds verstoorde karakter van deze zone (tot dieptes van ca. 94 cm en minstens ca. 120 cm), aangetoond door middel van drie controleboringen, kan gesteld worden dat een belangrijk deel van de geplande ingrepen (i.e. de aanleg van de funderingsplaat, liftput, infiltratievoorziening, ondergrondse leidingen) omwille van hun beperkte diepte geen bedreiging vormen voor het archeologische potentieel. Andere ingrepen in deze zone (i.e. de aanleg van de funderingspalen, regenwaterput en septische put) gaan mogelijk dieper dan de aanwezige verstoring, maar zijn zeer beperkt in oppervlakte. Omwille van het beperkte karakter van deze oppervlakte wordt de eventuele archeologische kenniswinst die een vervolgonderzoek zou kunnen opleveren als zeer beperkt ingeschat.

Voor de zone ter hoogte van de nieuwe vleugel en de onmiddellijke omgeving hiervan wordt bijgevolg geen archeologisch vervolgtraject aanbevolen.

Er wordt bijgevolg een vrijgave van alle terreinen van het projectgebied geadviseerd.

Welke aspecten verdienen aandacht bij eventueel archeologisch vervolgonderzoek?
Niet van toepassing.

1.2.5.2 Zones waar geen erfgoed aanwezig is of verwacht wordt

Zoals eerder gemeld ligt het gebied niet in een zone waar geen archeologisch erfgoed meer verwacht wordt. Ook op basis van de resultaten van het bureauonderzoek kunnen voorsnog geen zones afgebakend worden waar zeker geen archeologisch erfgoed aanwezig is of verwacht kan worden. Wel kan worden aangenomen dat eventuele archeologische waarden ter hoogte van de reeds aanwezige (deels te slopen) gebouwen in dusdanige mate verstoord werden tijdens eerdere werkzaamheden dat deze bijgevolg niet meer tot nuttige kenniswinst zullen leiden.

1.2.5.3 Zones waar archeologisch erfgoed vastgesteld is of verwacht wordt

Zoals eerder gemeld heeft in het onderzochte gebied nog geen geregistreerd archeologisch onderzoek plaatsgevonden. Er is dus ook nog geen concrete archeologische kennis over het gebied beschikbaar. Ook op basis van de resultaten van het bureauonderzoek kunnen voorsnog geen zones afgebakend worden waar met zekerheid archeologisch erfgoed aanwezig is of met quasi zekerheid verwacht kan worden.

BIBLIOGRAFIE

Literatuur:

Antrop M., van Eetvelde V., Janssens J., Martens I. & Van Damme S. 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest*. Universiteit Gent, Gent.

Bogemans F. 2005. *De Quartairgeologische overzichtskaart van Vlaanderen*. Vrije Universiteit Brussel & Vlaamse Overheid Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel.

De Moor G. & Van De Velde D. 1994. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 13: Brugge*. Universiteit Gent & Vlaamse Overheid Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel.

De Koninck R. 2011. *Oppervlaktedelfstoffen binnen de Vlaamse Vallei: Syntheserapport*. Vito NV, Mol.

Jacobs P., Marechal R., De Ceuklaire M., Sevens E., De Breuck W. & De Moor G. 1993. *Toelichtingen bij de geologische kaart van België – Vlaams Gewest, Kaartblad (13) Brugge, 1:50.000*. Belgische Geologische Dienst & Bestuur Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.

Van Ranst E. & Sys C. 2000. *Eénduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*. Universiteit Gent, Gent.

Kaartmateriaal:

Atlas cadastrale parcellaire de la Belgique [1842-1879], door Philippe-Christian Popp.

Atlas der Buurtwegen [1843 -1845].

Carte des Pays-Bas et des frontières de France, avec un recueil des plans des villes, sièges et batailles données entre les hauts alliés et la France [1706-1712], door Eugène-Henri Frickx.

Cartes topographiques de la Belgique [1846-1854], door Philippe Vandermaelen.

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden [1771-1778], door generaal Joseph-Jean-François graaf de Ferraris.

Digitale bronnen:

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://www.onroenderfgoed.be/de-code-van-goede-praktijk>

<https://geo.onroenderfgoed.be>

<https://cai.onroenderfgoed.be>

<http://cartesius.be>

BIJLAGE

Bijlagen:

BIJLAGE 01: Inplantingsplan (bestaande toestand)
 BIJLAGE 02: Inplantingsplan (nieuwe toestand)
 BIJLAGE 03: Fundering en riolering (nieuwe toestand)
 BIJLAGE 04: Plan gelijkvloers (bestaande toestand)
 BIJLAGE 05: Plan gelijkvloers (nieuwe toestand)
 BIJLAGE 06: Plan verdieping (bestaande toestand)
 BIJLAGE 07: Plan verdieping (nieuwe toestand)
 BIJLAGE 08: Doorsnede AA (nieuwe toestand)
 BIJLAGE 09: Doorsnede BB (nieuwe toestand)
 BIJLAGE 10: Terreinprofiel (bestaande toestand)
 BIJLAGE 11: Terreinprofiel (nieuwe toestand)
 BIJLAGE 12: Boring kb13d23w-B495
 BIJLAGE 13: Boring kb13d23w-B651
 BIJLAGE 14: Boring kb13d23w-B654

Figurenlijst:

FIGUUR 1: LIGGING VAN HET PROJECTGEBIED (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN).	1
FIGUUR 2: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE KADASTERKAART (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN).	2
FIGUUR 3: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE TOPOGRAFISCHE KAART (1991-2008; BRON: GEOPUNT / NATIONAAL GEOGRAFISCH INSTITUUT) EN DE VLAAMSE HYDROGRAFISCHE ATLAS.	2
FIGUUR 4: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE MEEST RECENTE ORTHOFOTO-OPNAME (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN).	3
FIGUUR 5: ONTWERPPLAN VAN HET PROJECTGEBIED: INPLANTING (BRON: ARCHIMAGO ARCHITECTEN).	5
FIGUUR 6: ONTWERPPLAN VAN HET PROJECTGEBIED: FUNDERING EN RIOLERING (BRON: ARCHIMAGO ARCHITECTEN).	5
FIGUUR 7: ONTWERPPLAN VAN HET PROJECTGEBIED: GELIJKVLOERS (BRON: ARCHIMAGO ARCHITECTEN).	6
FIGUUR 8: : ONTWERPPLAN VAN HET PROJECTGEBIED: VERDIEPING (BRON: ARCHIMAGO ARCHITECTEN).	6
FIGUUR 9: DWARSDOORSNEDE ONTWERP AA (BRON: ARCHIMAGO ARCHITECTEN).	7
FIGUUR 10: DWARSDOORSNEDE ONTWERP BB (BRON: ARCHIMAGO ARCHITECTEN).	8
FIGUUR 11: UITTREKSEL VAN HET GEWESTPLAN VOOR DE ZONE VAN HET PROJECTGEBIED (BRON: GEOPUNT / DEPARTEMENT OMGEVING). LEGENDE: ROOD = WOONGEBIED; WIT/ROOD GEKRUIST = WOONGEBIEDUITBREIDINGSGBIED; LICHTGEEL = AGRARISCH GEBIED; GROEN = NATUURGEBIED.	14
FIGUUR 12: BODEMGEBRUIKSBESTAND VOOR HET PROJECTGEBIED (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN). LEGENDE: ROOD = BEBOUWING; WIT = AKKERLAND; GEEL = WEILAND; BLAUW = WATEROPPERVLAKTEN.	14
FIGUUR 13: BODEMBEDEKKING IN HET PROJECTGEBIED (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN). LEGENDE: (LICHT)GROEN = GRAS EN STRUIKEN (< 3 M); DONKERGROEN = BOMEN (> 3 M); LICHTBRUIN = OVERIG ONAFGEDEKT; GRIJS = WEGEN EN AFGEDEKTE OPPERVLAKTEN; ROODBRUIN = GEBOUWEN.	15
FIGUUR 14: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE ATLAS VAN TRADITIONELE LANDSCHAPPEN (BRON : UGENT, VAKGROEP GEOGRAFIE / GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN).	15
FIGUUR 15: HYDROGRAFIE VAN HET PROJECTGEBIED (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN).	16
FIGUUR 16: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE TERTIAIR-GEOLOGISCHE KAART, SCHAAL 1:200,000 (BRON: GEOPUNT / DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN).	16
FIGUUR 17: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE QUARTAIR-GEOLOGISCHE KAART, SCHAAL 1:200,000 (BRON: GEOPUNT / DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN).	17
FIGUUR 18: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE QUARTAIR-GEOLOGISCHE KAART, SCHAAL 1:50,000 (BRON: GEOPUNT / DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN).	17
FIGUUR 19: LOCATIE VAN HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE VLAAMSE VALLEI (INZET) EN DIKTEKAART VAN DE VLAAMSE VALLEI (DE KONINCK 2011).	18

FIGUUR 20: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE DOV BORINGEN (BRON: GEOPUNT / DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN)	18
FIGUUR 21: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE BODEMASSOCIATIEKAART (BRON: VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ / GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	19
FIGUUR 22: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE BODEMKAART (BRON: GEOPUNT / DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN)	19
FIGUUR 23: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE ORTHOFOTO-OPNAME UIT 1971 (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	20
FIGUUR 24: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE ORTHOFOTO-OPNAME UIT 1979-1990 (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	20
FIGUUR 25: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE ORTHOFOTO-OPNAME UIT 2005-2003 (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	21
FIGUUR 26: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE ORTHOFOTO-OPNAME UIT 2008-2011 (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	21
FIGUUR 27: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE ORTHOFOTO-OPNAME UIT 2012 (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	22
FIGUUR 28: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN HET DHM (MACROSCHAAL) (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	22
FIGUUR 29: HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN HET DHM (MICROSCHAAL) (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN) MET AANDUIDING VAN DE VIER HOOGTEPROFIELEN WEERGEGEVEN IN FIGUUR 30.	23
FIGUUR 30: HOOGTEPROFIELEN DOOR HET PROJECTGEBIED (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN). VOOR DE POSITIE VAN DE PROFIELEN, ZIE FIGUUR 29.	24
FIGUUR 31: SITUERING VAN CONTROLEBORINGEN TEN OPZICHTE VAN DE KADASTERKAART (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	26
FIGUUR 32: SITUERING VAN CONTROLBORINGEN TEN OPZICHTE VAN DE MEEST RECENTE ORTHOFOTO-OPNAME (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	26
FIGUUR 33: CONTROLEBORING B1	27
FIGUUR 34: CONTROLEBORING B2	27
FIGUUR 35: CONTROLEBORING B3	27
FIGUUR 36: HET ONDERZOEKSGBIED TEN OPZICHTE VAN DE FERRARIS-KAART (1777) (BRON: GEOPUNT / KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	29
FIGUUR 37: HET ONDERZOEKSGBIED TEN OPZICHTE VAN DE POPP-KAART (1842-1879) (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	30
FIGUUR 38: HET ONDERZOEKSGBIED TEN OPZICHTE VAN DE ATLAS DER BUURTWEGEN (CA. 1840) (BRON: GEOPUNT / PROVINCIE WEST-VLAANDEREN/ AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	30
FIGUUR 39: HET ONDERZOEKSGBIED TEN OPZICHTE VAN DE VANDERMAELEN-KAART (1846-1854) (BRON: GEOPUNT / KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË / AGENTSCHAP INFORMATIE VLAANDEREN)	31
FIGUUR 40: LOCATIE VAN HET PROJECTGEBIED TEN OPZICHTE VAN DE ARCHEOREGIO'S (INZET), GEKENDE ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATSEN (CAI), GEBIEDEN OPGENOMEN IN DE WETENSCHAPPELIJKE INVENTARIS ARCHEOLOGISCH ERFGOED, DE VASTGESTELDE ARCHEOLOGISCHE ZONES, BESCHERMDE ARCHEOLOGISCHE SITES, GEBIEDEN WAAR GEEN ARCHEOLOGIE TE VERWACHTEN VALT EN GEBIEDEN MET BEKRACHTIGDE (ARCHEOLOGIE)NOTA'S IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED (BRON: GEOPUNT / AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED)	34
FIGUUR 41: OVERZICHT VAN VINDPLAATSEN MET RESTEN UIT DE METAALTJIDEN IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED)	35
FIGUUR 42: OVERZICHT VAN VINDPLAATSEN MET RESTEN UIT DE ROMEINSE TIJD IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED)	36
FIGUUR 43: OVERZICHT VAN VINDPLAATSEN MET RESTEN UIT DE MIDDELEEUWEN IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED)	37
FIGUUR 44: OVERZICHT VAN VINDPLAATSEN MET RESTEN UIT DE NIEUWE TIJD IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED)	38
FIGUUR 45: OVERZICHT VAN VINDPLAATSEN MET RESTEN UIT DE NIEUWSTE TIJD IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED)	39

FIGUUR 46: OVERZICHT VAN VINDPLAATSEN MET ARCHEOLOGISCHE RESTEN DIE NIET AAN EEN BEPAALDE PERIODE KONDEN WORDEN TOEGESCHREVEN IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED).....	40
FIGUUR 47: OVERZICHT VAN ARCHEOLOGISCHE TOEVALSVONDSTEN EN VINDPLAATSEN DIE DOOR MIDDEL VAN METAALDETECTIE WERDEN ONDERZOEKT IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED).....	41
FIGUUR 48: OVERZICHT VAN ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATSEN DIE AAN HET LICHT KWAMEN TIJDENS EEN CONTROLE DER WERKEN (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED).....	42
FIGUUR 49: OVERZICHT VAN TERREINEN IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED WAAR MECHANISCHE PROSPECTIES (PROEFSLEUVEN) PLAATSVONDEN (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED).....	43
FIGUUR 50: OVERZICHT VAN TERREINEN IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED WAAR OPGRAVINGEN PLAATSVONDEN (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED).....	44
FIGUUR 51: OVERZICHT VAN ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATSEN IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED DIE ONDERZOEKT WERDEN DOOR MIDDEL VAN ONBEPALD ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED).....	45
FIGUUR 52: OVERZICHT VAN ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATSEN IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED DIE IN KAART WERDEN GEBRACHT DOOR MIDDEL VAN HISTORISCH ONDERZOEK (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED).....	46
FIGUUR 53: OVERZICHT VAN ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATSEN IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED DIE IN KAART WERDEN GEBRACHT DOOR MIDDEL VAN LUCHTFOTOGRAFIE (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED).....	47
FIGUUR 54: OVERZICHT VAN ARCHEOLOGISCHE VINDPLAATSEN IN EEN STRAAL VAN 1.5 KM RONDOM HET PROJECTGEBIED WAAR ONBEPALD ONDERZOEK PLAATSVOND (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED).....	48
FIGUUR 55: OVERZICHT VAN HET BOUWKUNDIG ERFGOED IN DE DIRECTE OMGEVING VAN HET PROJECTGEBIED (BRON: AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED).....	49

Tabellenlijst:

TABEL 1: BOORLIJST.....	28
TABEL 2: OVERZICHT VAN HET AANTAL CAI-RECORDS PER BRUGSE (DEEL)GEMEENTE.	31

SAMENVATTING

De opdrachtgever plant in de deelgemeente Sint-Kruis (gemeente Brugge, provincie West-Vlaanderen) ter hoogte van de Damse Vaart-Zuid 75 een aantal bodemingrepen in een projectgebied met een omvang van ca. 0.4 ha in het kader van de bouw van een nieuwe dierenartsenpraktijk. Het gaat met name om de sloop van twee bestaande gebouwen, de uitbreiding met een nieuwe vleugel van een derde bestaand gebouw en de aanleg van verschillende parkeerzones. Volgens de vigerende wet- en regelgeving dient omwille van die reden een archeologisch vooronderzoek te worden uitgevoerd dat resulteert in de opmaak van een archeologienota. GATE werd door de initiatiefnemer aangesteld om deze archeologienota op te maken.

Bureauonderzoek. In deze fase van het archeologisch vooronderzoek werd het onderzochte gebied en haar directe omgeving in functie van de geplande bodemingrepen en het archeologisch potentieel in een landschappelijk, historisch en archeologisch kader geplaatst op basis van een fysisch-, historisch- en archeologisch-cartografisch onderzoek en een literatuurstudie. Het projectgebied bevindt zich aan de rand van de Kustvlakte, meerbepaald tussen de Damse Vaart en het Zuidervaartje die beiden deel uitmaken van het Bekken van de Brugse Polders. Uit de bureaustudie komt naar voor dat het projectgebied in gebruik is geweest als historisch akkerland, maar dat tenminste vanaf het begin van de 20e eeuw bebouwing aanwezig is in (delen) van het gebied. Ter voorbereiding op de werken zullen twee gebouwen worden afgebroken afgebroken. De locatie van deze gebouwen overlapt deels met een geplande parkeerzone en met een nieuwe vleugel die een uitbreiding vormt van een bestaand gebouw. Drie controleboringen die naar aanleiding van dit bureauonderzoek werden uitgevoerd ter hoogte van de geplande nieuwe vleugel, wijzen op een bijzonder slechte bodembewaring, met dikke antropogene pakketten.

Hoewel in het gebied zelf nog geen gericht archeologisch onderzoek plaatsvond en dus ook nog geen vindplaatsen gekend zijn, zijn in een straal van 1.5 km rondom het projectgebied diverse archeologische vindplaatsen gekend die dateren uit verschillende periodes van de menselijke geschiedenis, gaande van de Metaaltijden tot de Nieuwste Tijd. Op basis van de bureaustudie kan bijgevolg niet gesteld worden dat het gebied geen archeologisch potentieel heeft. Door de bouw van verschillende constructies en de aanleg van een verharde zone, alsook op basis van de sterk verstoorde boorprofielen, kan echter wel worden aangenomen dat de archeologische waarden die in deze zones van het projectgebied eventueel geassocieerd zijn met dit deel van de bodem in sterke mate verstoord of volledig vernield werden. Er wordt bijgevolg geen archeologisch vervolgtraject aanbevolen.

Rekening houdend met de aard van de geplande bodemingrepen werd beargumenteerd dat een landschappelijk bodemonderzoek en archeologisch (voor)onderzoek met ingreep in de bodem in dit projectgebied niet zullen leiden tot (nuttige) archeologische kenniswinst. Er wordt bijgevolg een vrijgave van de terreinen geadviseerd.

